

UŽSAKOVAS

KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

OBJEKTAS

**KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO
1-ASIS KEITIMAS**

ŽYMUO

SS 11-086-BPL

DATA

2012 m.

DALIS

**STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO ATASKAITA
RENGIANT KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO
1-OJO PAKEITIMO KONCEPCIJĄ**

TURINYS

1.BENDROJI DALIS	3
1.1. Bendrojo plano 1-ojo pakeitimo galiojimo laikotarpis, koncepcijos stadijoje sprendžiami klausimai	3
1.2. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tikslai.....	3
1.3. Pagrindiniai bendrojo plano tikslai ir sąsaja su kitais planais ir programomis	4
1.4. Tarptautiniu, Europos bendrijos arba nacionaliniu lygmeniu nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, susiję su planu	5
1.5. Sunkumai su kuriais susidurta atliekant strateginį pasekmių aplinkai vertinimą	6
2.PASIRINKTŲ ALTERNATYVŲ APRAŠYMAS	6
2.1. Nulinė alternatyva	6
2.2. Koordinuotos plėtros alternatyva	8
3.ESAMA APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS	15
3.1. Gamtinė aplinka (biologinė įvairovė, gyvūnija, augalija, aplinkos kokybė – dirvožemis, vanduo, oras, klimatas), gamtinis karkasas	16
3.2. Gamtos ir kultūros paveldas (įskaitant architektūrinį ir archeologinį paveldą, paminklo saugą), kraštovaizdis	22
3.3. Teritorijos vystymo darna	22
3.3.1. Visuomenė ir jos sveikata	22
3.3.2. Socialinė aplinka	22
3.3.3. Ekonominė aplinka	23
3.4. Materialusis turtas	23
3.5. Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelė	24
4.APIBENDRINIMAS - PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ PASIRINKTOS SVARSTYTOS PLANO ALTERNATYVOS	34
5.Priedai	35
5.1. Priedas Nr. 1. Kultūros paveldo objektų ir teritorijų Kauno rajone sąrašas.....	36
5.2. Priedas Nr. 2. Saugomų teritorijų Kauno rajone sąrašas.....	41
5.3. Priedas Nr. 3. SPAV apimties nustatymo dokumento vertinimo išvados.....	44
5.4. Priedas Nr. 4. Konsultacijų su visuomene dokumentai	45
5.5. Priedas Nr. 5. Kiti priedais.....	46

1. BENDROJI DALIS

Šiuo metu Kauno rajono savivaldybės teritorijoje plėtra vykdoma vadovaujantis Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo planu, patvirtintu 2009-01-29 Kauno rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-1.

2010-02-18 Kauno rajono savivaldybės taryba priėmė sprendimą Nr. TS-77 „Dėl Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo būtinumo“. Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo pakeitimo darbų programoje nurodytos šios Bendrojo plano 1-ojo pakeitimo rengimo priežastys: „Pradėjus taikyti galiojančio Kauno rajono bendrojo plano sprendinius praktikoje atsirado būtinybė išsamiau įvertinti gamtinio karkaso būklę, patikslinti naudingųjų iškasenų teritorijas. Taip pat trūko alternatyvios energetikos plėtojimo galimybių analizės ir tam tinkamų teritorijų nustatymo. Detaliųjų ir specialiųjų planų rengimo stebėsenos rezultatai verčia peržiūrėti prioritetinės ir neprioritetinės plėtros teritorijas“.

1.1. Bendrojo plano 1-ojo pakeitimo galiojimo laikotarpis, koncepcijos stadijoje sprendžiami klausimai

Vadovaujantis Savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo taisyklėmis bendrųjų planų sprendiniai rengiami 10 metų laikotarpiui, todėl Bendrojo plano 1-ojo pakeitimo sprendiniai rengiami laikotarpiui iki 2019 metų.

Bendrojo plano 1-ojo pakeitimo koncepcijos stadijoje sprendžiami klausimai:

- išanalizuojamos galiojančio bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo iki 2019 metų galimybės ir tikėtinos pasekmės;
- nustatomi teritorijos erdvinės struktūros vystymo principai;
- nustatomos funkciniai prioritetai teritorijos (sudarant galimybes jas urbanizuoti iki 2019 metų);
- siūlomi sprendiniai iki 2019 m. įsisavinimo principai;
- stambesniu masteliu detalizuojamoms gyvenvietėms nustatomi teritorijų tvarkymo reglamentavimo ypatumai;
- rengiamas strateginis pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas;
- rengiama strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita.

1.2. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tikslai

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tikslai rengiant Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo pakeitimo koncepciją yra (pagal Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašą):

- nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas bendrojo plano pakeitimo koncepcijos įgyvendinimo pasekmes aplinkai;
- užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su tam tikromis valstybės ir savivaldybių institucijomis, visuomene, atsižvelgiama į šių konsultacijų ir kitų viešumą užtikrinančių procedūrų rezultatus;
- užtikrinti, kad plano rengimo organizatoriai turės išsamią ir patikimą informaciją apie galimas reikšmingas planų ir programų įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją pasirinkdamas tinkamiausią koncepcijos alternatyvą.

Rengiant keičiamą Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą, buvo atliktos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros, parengta strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita (rengė VšĮ Nacionalinių projektų rengimas, 2007 m.).

1.3. Pagrindiniai bendrojo plano tikslai ir sąsaja su kitais planais ir programomis

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo pakeitimo tikslai yra šie (pagal Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo keitimo darbų programą):

- formuoti sveiką ir harmoningą gyvenamąją, darbo ir poilsio aplinką stengiantis sukurti geresnes gyvenimo sąlygas;
- formuoti gyvenamųjų vietovių ir infrastruktūros bei kitų veiklos sričių plėtojimo politiką;
- saugoti, racionaliai naudoti ir atkurti gamtos išteklius, gamtos ir kultūros paveldo vertybes, tarp jų ir rekreacijos išteklius;
- formuoti gamtinį karkasą, sudaryti prielaidas kraštovaizdžio ekologiškai pusiausvyrai palaikyti arba jai atkurti;
- suderinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, visuomenės, savivaldybių ir valstybės interesus dėl teritorijos ir žemės sklypų naudojimo bei veiklos plėtojimo šioje teritorijoje sąlygų;
- skatinti investicijas socialiniam, ekonominiam rajono vystymui.

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo pakeitimo uždaviniai yra šie (pagal Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo keitimo darbų programą ir pagal 2012 m. sausio 10 d. Kauno rajono savivaldybės administracijoje vykusio susitikimo protokolą):

- patikslinti teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus, teritorijų funkcines zonas (sužymėti visus patvirtintus specialiuosius ir detaliuosius planus);
- patikslinti prioritetinės ir neprioritetinės plėtros teritorijas prie gyvenviečių;
- patikslinti bendrojo naudojimo ir rekreacines teritorijas;
- patikslinti komercinės paskirties objektų bei pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijas;
- patikslinti naudingųjų iškasenų teritorijų ribas, taip pat sužymėti naujas;
- išsamiau išnagrinėti gamtinio karkaso teritorijas, atsižvelgiant į rajono plėtros gaires;
- atlikti alternatyvios energetikos plėtojimo galimybių analizę ir nustatyti tam tinkamas teritorijas;
- detalizuoti Domeikavos k., Ringaudų k., Kačerginės mstl., Kulautuvos mstl. ir Vilkijos m. sprendinius (šios gyvenamosios vietovės analizuojamos ir planuojamos stambesniu masteliu dėl ypatingai didelio jų urbanizavimo intereso ir jų ribojančių veiksnių gausos, vietovių turistinio potencialo ir kt.)

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-asis pakeitimas rengiamas vadovaujantis:

savivaldybės teritorijos bendrąjį planavimą reglamentuojančiais teisės aktais: Lietuvos Respublikos Teritorijų planavimo įstatymu, Savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo taisyklėmis, Visuomenės informavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatais.

planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais: Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo planu, Kauno apskrities teritorijos bendrojo planu, Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo planu bei kitų rajono teritorijoje parengtų teritorijų planavimo dokumentų (susisiekimo komunikacijų, inžinerinės infrastruktūros, turizmo ir rekreacijos plėtros ir kt.) sprendiniais bei nuostatomis. Taip pat įvertinti parengti detalieji planai, bei su Kauno rajono savivaldybe besiribojančių savivaldybių bendrųjų planų sprendiniai.

plano rengimo metu surinkta, plano pakeitimui aktuali, informacija: Kauno rajono savivaldybės seniūnų apklausos duomenimis, Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos duomenimis, Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos klimatologijos skyriaus duomenimis, VĮ Valstybės žemės fondo duomenimis, VĮ Registrų centro duomenimis, Kauno miesto teritorijos esamais ir planiniais užstatymo bei inžinerinės infrastruktūros sprendiniais, inžinerinius tinklus eksploatuojančių įmonių duomenimis, Valstybinės miškotvarkos tarnybos duomenimis, Kauno rajono savivaldybės bendrojo plano pakeitimui suinteresuotų asmenų pateiktais pasiūlymais, kt.

kitais planavimą įtakojančiais dokumentais: Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo keitimo darbų programa, Kauno rajono savivaldybės Gyvenimo ir veiklos kokybės gerinimo strategija 2007-2013, Kauno regiono plėtros planu iki 2020 metų, Kauno regiono turizmo plėtros strategija 2007-2013 metams, Kauno rajono vietos plėtros 2007-2013 m. strategija, taip pat atskirų ministerijų patvirtintos ūkio šakų plėtros programų nuostatomis, plano pakeitimo parengimui išduotomis planavimo sąlygomis: 2011-02-01 Kauno rajono savivaldybės administracijos Urbanistikos skyriaus planavimo sąlygos Nr. BP-1; 2010-12-31 LR Aplinkos ministerijos Kauno RAAD planavimo sąlygos Nr. STS-840; 2010-10-26 N.Ž.T. prie Žemės ūkio min. Kauno r. žemėtvarkos skyriaus planavimo sąlygos Nr. 1.9-154; 2010-11-04 Kultūros paveldo prie KM Kauno teritorinio padalinio planavimo sąlygos Nr. 2K-2081; 2010-11-03 AB “Lietuvos dujos” Kauno filialo planavimo sąlygos Nr. G-19999; 2010-11-16 AB “VST” planavimo sąlygos Nr. TS-10-02-5509; 2010-11-10 Kauno r. sav. administracijos Kelių ir transporto sk. planavimo sąlygos Nr. 2V-706; 2010-10-28 Kauno r. sav. administracijos Žemės ūkio sk. planavimo sąlygos Nr. 2416; 2010-10-28 Kauno r. sav. administracijos Ekologo sk. planavimo sąlygos Nr. SR-ES-57; 2010-11-03 Kauno visuomenės sveikatos centro planavimo sąlygos Nr. 60-709(6); 2010-11-02 Būsto ir urbanistinės plėtros agentūros Kauno padalinio planavimo sąlygos Nr. 1.1-1206; 2010-11-08 Kauno r. sav. administracijos Statybos ir komunalinio ūkio sk. planavimo sąlygos Nr. 2-74; 2010-11-04 UAB “Kauno vandenys” planavimo sąlygos Nr. 54-1891; 2010-12-09 AB “Lietuvos dujos” planavimo sąlygos Nr. 7-215-1613; 2010-10-28 Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos planavimo sąlygos Nr. PS-304; 2010-11-12 Civilinės aviacijos administracijos planavimo sąlygos Nr. 7-215-1613; 2010-11-26 Panemunių regioninio parko direkcijos planavimo sąlygos Nr. T10-18; 2010-11-08 Kauno marių regioninio parko direkcijos planavimo sąlygos Nr. T1-7.3-30/V3-322; 2011-01-04 LITGRID turtas, AB planavimo sąlygos Nr. SD-15; 2010-11-16 Kauno apskrities VPK Kauno r. PK Vieš. tv. sk. planavimo sąlygos Nr. 20-65-2-S-7714; 2010-11-05 Kauno apskrities VPK Kelių policijos valdybos planavimo sąlygos; 2010-11-22 AB “Kauno energija” planavimo sąlygos Nr. 7/282; 2011-01-24 Kauno m. sav. administracijos Miesto plėtros departamento Urbanistikos skyriaus planavimo sąlygos Nr. R-7561; 2011-01-18 VĮ Vidaus vandenų kelių direkcijos planavimo sąlygos; 2010-12-31 Kauno r. sav. administracijos Ekonomikos sk. planavimo sąlygos Nr. ES-242. Kitų institucijų raštai dėl planavimo sąlygų: 2010-12-16 VĮ Kauno aerouosto raštas Nr. V1-0793-1.9; 2010-12-17 Kauno apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos raštas Nr. 13-1854; 2010-11-12 AB “Lietuvos geležinkeliai” raštas Nr. 2-5560; 2010-10-28 VĮ “Kauno regiono keliai” raštas Nr. V8-309; 2010-05-10 AB “TEO LT” raštas Nr. T-10/1199.

1.4. Tarptautiniu, Europos bendrijos arba nacionaliniu lygmeniu nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, susiję su planu

Pagrindiniai ES aplinkos apsaugos tikslai nustatyti Europos Bendrijos steigimo sutartyje:

- Išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę;
- saugoti žmonių sveikatą;
- apdairiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius;
- remti tarptautinio lygio priemones, skirtas regioninėms ir pasaulinėms aplinkos problemoms spręsti.

1.4.1 lentelėje pateikiami nacionaliniai ir tarptautiniai planai ir strateginiai dokumentai, į kurių reikalavimus atskiriems aplinkos komponentams bei veiklos rūšims turi būti atsižvelgta.

1.4.1 lentelė. Nacionaliniai ir tarptautiniai planai ir strateginiai dokumentai, į kurių reikalavimus atskiriems aplinkos komponentams bei veiklos rūšims turi būti atsižvelgta

Eil. Nr.	Aplinkos komponentas veiklos sritis	Nacionaliniai ir tarptautiniai strategijos ir planai
1	Gamtos išteklių racionalus naudojimas	Lietuvos darnaus vystymosi strategija. 23.4 prioritetas Valstybės ilgalaikės raidos strategija. Aplinkos apsaugos ilgalaikės plėtros 2-ji kryptis

Eil. Nr.	Aplinkos komponentas veiklos sritis	Nacionaliniai ir tarptautiniai strategijos ir planai
2	Pagrindinių ūkinės veiklos sektorių (pramonės, žemės ūkio, transporto, energetikos, urbanizuotų teritorijų ir kt.) taršos ar kitokio neigiamo poveikio įtaka	Lietuvos darnaus vystymosi strategija. 23.3 taršos mažinimo prioritetas Valstybės ilgalaikės raidos strategija. Aplinkos apsaugos ilgalaikės plėtros 3–ji kryptis Nacionalinė energetikos strategija. Rio de Žaneiro deklaracijos “Darbotvarkė–21” siekiai atmosferos apsaugos transporto srityje Europos Bendrijos penktoji aplinkos apsaugos veiksmų programa. 1–ji ir 2–ji temos. Europos Bendrijos šeštoji aplinkos apsaugos veiksmų programa “Aplinka 2010: Mūsų ateitis, mūsų pasirinkimas”. 1 ir 3 prioritetai. ES Tarybos direktyva 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo.
3	Visuomenės (žmonių) sveikata	Lietuvos darnaus vystymosi strategija. 23.5 prioritetas, 139 ir 157 tikslai. Rio de Žaneiro deklaracijos “Darbotvarkė–21” 14 principas. Europos Bendrijos šeštoji aplinkos apsaugos veiksmų programa “Aplinka 2010: Mūsų ateitis, mūsų pasirinkimas”. 3–is prioritetas.
4	Kraštovaizdžio apsauga ir kraštovarką	Lietuvos darnaus vystymosi strategija. 23.8 prioritetas. Valstybės ilgalaikės raidos strategija. Aplinkos apsaugos ilgalaikės plėtros 4–ji kryptis. Europos kraštovaizdžio konvencijos tikslas.
5	Biologinės įvairovės apsauga	Europos Bendrijos šeštoji aplinkos apsaugos veiksmų programa “Aplinka 2010: Mūsų ateitis, mūsų pasirinkimas”. 2 prioritetas Europos Bendrijos penktoji aplinkos apsaugos veiksmų programa. 7–ji tema. Europos tarybos direktyva dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (92/43/EEB) Europos tarybos direktyva dėl laukinių paukščių apsaugos (79/409/EEB). Valstybės ilgalaikės raidos strategija. Aplinkos apsaugos ilgalaikės plėtros 4–ji kryptis. Lietuvos darnaus vystymosi strategija. 23.7 prioritetas.

1.5. Sunkumai su kuriais susidurta atliekant strateginį pasekmių aplinkai vertinimą

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo pakeitimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausybės patvirtintu „Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu“, Kauno rajono bendrojo plano rengimo metu parengta strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita, bendrojo plano pakeitimo esamos būklės analizės metu surinktais duomenimis. Sunkumai kyla dėl objektyvaus galimo reikšmingo poveikio įvertinimo – poveikis aplinkai gali būti labai įvairus, atsižvelgiant į prevencines ir kompensacines priemones, kurios detalizuotinos smulkesniuose lygmenyse – specialiuosiuose, detaliuosiuose planuose bei objektų techniniuose projektuose. Tačiau bendrojo plano rengėjų nuomone, šios problemos nėra esminės ir neturi ženklios įtakos atlikto SPAV kokybei ir rezultatams.

2. PASIRINKTŲ ALTERNATYVŲ APRAŠYMAS

2.1. Nulinė alternatyva

Nulinė alternatyva nagrinėja pasekmes, kurios tikėtinos tuo atveju, jei nebūtų parengtas bendrojo plano pakeitimas. Manoma, kad nulinės alternatyvos atveju (jei bendrojo plano pakeitimo sprendiniai nebūtų įgyvendinti) Kauno rajono savivaldybės teritorijoje didėtų esamos būklės stadijoje nustatytos problemos.

Pagrindinės esamos būklės analizės išvados – rezultatai (pl. žr. Esamos būklės analizės aiškinamąjį raštą): skaičiuojamasis žemės poreikis gyvenamajai statybai, apskaičiuotas įvertinant prognozuojamus 2019 m. optimistinių, vidutinių ir pesimistinių gyventojų skaičių bei tas pačias sąlygas, skiriasi nuo BP numatyto poreikio nuo 22 iki 82 kartų, nuo DP ir SP suformuotų plotų - 18 – 64 kartų; apie 40 proc. bendruoju planu suplanuotų prioritetinės plėtros gyvenamųjų teritorijų veikla ribojama įvairių gamtinės, kultūros paveldo teritorijų bei inžinerinės infrastruktūros objektų apribojimų. Neprioritetinėse teritorijose – 50 procentų; žemės poreikis gamybos, komunalinio ūkio, verslo ir panašioms reikmėms, tiesiogiai nesusijusioms su gyventojų aptarnavimu, yra visiškai neapibrėžtas. Taigi planavimas tampa hipotetiniu, todėl per ilgesnį laikotarpį atsiranda poreikis numatytą paskirtį keisti kita;

daugiau kaip 50 proc. specialiaisiais planais suplanuotų teritorijų nepatenka į bendrojo plano numatytas urbanistinės plėtros teritorijas; maždaug 40 proc. visų parengtų detaliųjų planų ir >50 proc. specialiųjų planų parengta teritorijose, kuriose galioja urbanistinę veiklą ribojantys veiksniai; bendrojo plano sprendiniuose pažymėtos ne visos naudingųjų iškasenų telkinių teritorijos, todėl susiduriama su naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimo problemomis; bendrajame plane GK teritorijos pažymėtos neatsižvelgiant į pakitusią žemėnaudą, kelių tinklą, infrastruktūros objektus; GK teritorijoms nebuvo nustatyti konkretūs siektini rodikliai, tvarkymo kryptys ar reglamentai, įtakojantys kraštovaizdžio informacinio–estetinio potencialo didinimą, architektūrinės erdvinės kompozicijos formavimą, želdynų sistemos plėtojimą, gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimą; nemaža vietų, kur skirtingose BP skyriuose tai pačiai teritorijai numatomi gana priešaringi teritorijos naudojimo reglamentai, susikerta urbanistinės plėtros ir GK prioritetai; šiuo metu galiojančiame bendrajame plane alternatyvios energetikos klausimas beveik nesprendžiamas, todėl atsiradus realiam alternatyvios energetikos plėtotųjų interesui bendrasis planas tampa šią veiklą ribojančiu veiksniumi; kt.

Pagrindinės pasekmės nulinės koncepcijos alternatyvos atveju (jei bendrojo plano pakeitimo sprendiniai nebūtų įgyvendinti, veikla būtų vykdoma pagal galiončio bendrojo plano sprendinius):

- neefektyvus žemės ir žemės ūkio naudmenų naudojimas;
- didelė konflikto su gamtinio karkaso reikalavimais tikimybė;
- mažas 1-5 namų (3 - 12 gyv.) / ha užstatymo tankis, kurį daugelis paprastai traktuoja kaip privalumą, ir lėtas jo susiformavimas per 10-20 metų sudaro nepatogumų gyventojams, apsunkina ir padidina darbų apimtį. Komunikacijų tiesimo darbai pabrangtų 5-10 kartų palyginus su urbanizuotoms teritorijoms būdingu bent 25-30 gyv./ha tankiu. Tikėtinos technologinės problemos dėl mažo tinklų apkrovimo; neišvengiami ilgalaikiai finansiniai ir teisiniai žemės įsigijimo komunikaciniams koridoriams organizaciniai ir kitokie sunkumai. Tuo labiau, kad masinės plėtros teritorijose masinis lokalių tinklų, vandens gręžinių ir nuotekų valyklų įrengimas pagal ES direktyvas yra neleistinas;
- socialinės infrastruktūros vystymo tikimybė labai maža dėl mažos vartotojų lokaliai koncentracijos. Didžiausia problema – mokyklos. Realioji alternatyva – artimiausių rajono kaimų ir miestelių gyventojai naudosis Kauno miesto socialine ir darbo infrastruktūra;
- bet kuriuo atveju plėtros teritorijos turėtų būti planuojamos ir kuriamos kaip funkciškai mišrios teritorijos. Tačiau chaotiškame užstatyme tokio varianto neįmanoma įgyvendinti. Tai savaime lemia aktyvių gyventojų susisiektimo priemonės pasirinkimą - lengvąjį automobilį, kuris buvo, yra ir išliks prielaida sparčiam priemiesčių augimui ir miesto išskidimui. Jeigu automobilizacijos lygis būtų žemas, priemiesčiai taip pat augtų, tačiau chaotiškos plėtros nebūtų, nes automatiškai formuotąsi užstatymas išilgai veikiančių viešojo autobuso linijų, kuo arčiau geležinkelio stočių;
- priemiesčių, kuriuose nėra darbo, paslaugų, šeimos paprastai yra priverstos turėti 2-3 automobilius ir įsijungti į vadinamosios kasdieninės švytuoklinės migracijos srautus, šiuo atveju į Kauną ir atgal. Pasekmės: srautų koncentracija piko valandomis į Kauną, kamščių ir taršos augimo tikimybė. Kuo priemiestis augs sparčiau, tačiau vienpusiškai, be funkcinės įvairovės, tuo priemiestis gimdys intensyvesnius srautus ir jie bus pagrindinė miesto susisiektimo problemų priežastis;
- Kauno rajono bendrautoju planu numatytose teritorijose viešajam transportui funkcionuoti keleivių rinka nesusiformuos, nes jau dabar lengvieji automobiliai užima 70 proc. keleivių rinkos. Tokiu atveju susidaro gyventojų (vyresnio amžiaus, su negalia, neturinčių automobilio,...) socialinė (komunikacinė) atskirtis. Jeigu tose teritorijose būtų tinkamas kelių tinklas, atskirtį iš dalies galėtų sumažinti viešasis transportas, veikiantis socialinės paslaugos principu, t.y. finansuojamas savivaldybės. Jam galėtų tekti iki 30 proc. keleivių rinkos.

Teoriškai gali būti modifikuotas variantas – laisvas ir savivaldybės nevaldomas užstatymas - dėl to, kad plėtros teritorijos yra privačios ir žemės ūkio paskirties žemės. Tokiu atveju visą organizacinę, teisinę atsakomybę ir finansinę našą turėtų prisiimti statytojai ir 50 a sklypuose įsikurti kaip žemdirbiai.

Taip būtų sukurtas milžiniškas kaimas. Arba susikūrę juridiniai asmenys pretenduotų statyti gatvinius ar kupetinius kaimus. Situacija būtų panaši į daugumos daugiabučių namų bendrijų bejėgiškumą.

Taigi, laisva ir nevaldoma plėtra visais atvejais visais bendrais **visuomenei** (ne atskiriems individams) svarbiais socialiniais, ekonominiais, finansiniais, gyvenamosios aplinkos ir kitais aspektais yra ydinga ir netoleruotina. Daugumos ES šalių (išskyrus pietines) politika – finansiniais ir kitais būdais riboti priemiesčių išskydimą. Vokietijoje, Čekijoje, Slovakijoje nėra ir netoleruojami net vienkiemiai, žemdirbiai įsikūrę ne savuose laukuose, bet miesteliuose, kompaktiškuose kaimuose.

Dalis privačių fizinių ir juridinių asmenų laisvą ir nevaldomą priemiesčių plėtrą gali vertinti palankia. Tačiau atsiras specifiniai veiksniai:

P i r m a, atsiradusi sklypų ir jų grupių pasiūla yra didelė, todėl gali susiformuoti aktyvi pirkimo ir pardavimo rinka, nes pagal įvairias miestiečių apklausas 50–70 proc. respondentų renkasi sodybas, vienbučius namus. Palaipsniui susiformuotų namų statybos rinka. Tačiau rinkos aktyvumas yra neapibrėžtas. Greičiau aktyvesnis yra noras pelnytis iš sklypų pardavimo. Galima kelti hipotezę, kad iki 2019m. galėtų būti pradėta įsisavinta apie 230 ha arba pastatyta (kartu su anksčiau pradėtais) apie 2300 vienbučių namų, kasmet maždaug po 380-400 namų (būstų). Pagrindinis klausimas – kokio masto būtų sukurta namų statybos sklaida.

A n t r a, pagal analogiją su Vilniaus BP atliktais tyrimais galima tikėtis, kad į priemiestį daugiausia kelsis jaunesnės ir turtingesnės šeimos. Tą patvirtina faktas, kad Kauno rajone pensininkų skaičius tūkst.gyv. yra 1,2 karto mažesnis negu mieste; tačiau rajone socialinių pašalpų gavėjų, socialinės rizikos šeimų rodikliai yra 1,1 ir 2,5 karto didesni negu mieste. Taigi, būsto rinka nevienalytė.

T r e č i a, į kitas vietas ir užsienį emigruoja apie 3,5 proc., o imigruoja apie 10 kartų mažiau. Jeigu išliks prognozuojamas neigiamas migracijos saldo, statybų poreikis iš esmės gali sumažėti arba geriausiai atveju stabilizuotis žemesniame lygmenyje.

Taigi esamos būklės analizės pagrindu galima daryti prielaidą, kad nulinės koncepcijos alternatyvos atveju resursai ir pastangos būtų išsklaidytos visiems veiklos sektoriams visose gyvenamosiose vietovėse, t. y. be veiklos ir teritorinių prioritetų, todėl nebūtų galimybių-nepakaktų finansinių, vadybinių, darbo jėgos ir kitų resursų sparčiai socialinei ekonominei plėtrai, kaimo vietovės imtų dar sparčiau nykti. Šioms problemoms spręsti Kauno rajono savivaldybės bendrojo plano I-ojo pakeitimo rengėjai siūlo koordinuotos plėtros alternatyvą bendrojo plano pakeitimo galiojimo laikotarpiui (iki 2019 m) (žr. 6 koncepcijos aiškinamojo rašto skyrių).

2.2. Koordinuotos plėtros alternatyva

Koordinuotos plėtros koncepcijos alternatyva parengta siekiant maksimaliai įgyvendinti bendrojo plano 1-ajam pakeitimui iškeltus tikslus, bei pagal galimybes apriboti galimybes gilinti rajone identifikuotas problemas (žr. 2.1 skyrių) (Bendrojo planavimo kompetencijos ribose).

Pagrindinės nuostatos:

- bendrojo plano 1-asis pakeitimas rengiamas laikotarpiui iki 2019 metų;
- bendrojo plano 1-ojo pakeitimo perplanavimo (prioritetų nustatmo) bazė - statistinė gyventojų skaičiaus prognozė 2019 m ir teritorijos įsisavinimo galimybių bei apribojimų analizė;
- iki bendrojo plano 1-ojo pakeitimo parengti teritorijų planavimo dokumentai lieka galioti;
- bendrojo plano 1-ojo pakeitimo sprendiniai - bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo reglamentas laikotarpiui iki 2019 metų.

Detalieji planai, kurių numatomi sprendiniai neatitinka šiuo metu galiojančio bendrojo plano sprendinių (arba specialiųjų planų sprendinių), planavimo organizatoriaus pageidavimu gali būti rengiami kartu su bendrojo plano pakeitimu. Tokiu atveju detalusis planas tvirtinamas po to, kai pakeičiami numatomų detaliojo plano sprendinių neatitinkantys teritorijų planavimo dokumentų (bendrųjų ir specialiųjų planų) sprendiniai. Jeigu nustatyta tvarka bendrojo plano pakeitimu bendrojo plano sprendiniai nepakeičiami ir detaliojo plano sprendiniai neatitinka naujos redakcijos bendrojo plano – toks detalusis planas negali būti tvirtinamas, o išlaidos, susijusios su detaliojo plano rengimu, planavimo organizatoriui nėra kompensuojamos.

Konceptualiojoje stadijoje apibrėžiami pagrindiniai bendrojo plano 1-ojo pakeitimo teritoriniai sprendimai, o šių teritorijų detalizavimas ir sektoriniai klausimai (susisiekimas, inžinerinė infrastruktūra, naudingosios iškasenos, alternatyvi energetika, gamtinis karkasas) sprendžiami sprendinių konkretizavimo stadijoje (žr. skyrių „Nuostatos sprendinių konkretizavimas stadijai“).

Erdvinė struktūra

Įvertinus Kauno rajono savivaldybės bendrojo plano 1-ojo *pakeitimo* tikslus bei sąlyginai trumpą galiojimo laikotarpį (iki 2019 metų) bendrojo plano pakeitimu nesiekama iš esmės pakeisti Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatytos Kauno rajono erdvinės struktūros, gyvenamųjų vietovių hierarchijos ir pan. Bendrojo plano 1-asis pakeitimo sprendiniai - bendrojo plano sprendinių prioritetai ir įgyvendinimo reglamentas laikotarpiui iki 2019 metų.

Kauno rajono BP (toliau BP- bendrasis planas) I-asis pakeitimas rengiamas 2019 m. perspektyvai, kuriai pagal turimus statistinius duomenis prognozuojamas vidutinis 5250 gyventojų prieaugis. Bendras prognozuojamas gyventojų skaičius Kauno rajono savivaldybės teritorijoje 2019 m. ~95 tūkst.gyv. (žr. esamos būklės analizės aiškinamojo rašto 2.2 skyrių). Skaičiuojant teritorijos poreikį šių gyventojų apsirūpinimui gyvenamąja vieta, padarytos šios prielaidos:

- i. vidutinis statistinis įsikuriančios rajone šeimos dydis yra 2,5 nario,
- ii. vyraujantis būsto tipas – vienbutis šeimos namas,
- iii. vidutinis sklypo *netto* plotas 10 a,

tai 2100 namų statyboms iki 2019 m teritorijoms vidutinis reikalingas 210 ha plotas *netto*. Pesimistinis variantas – pakanka 1060 namų 106 ha teritorijos. Optimistinis variantas – reikia 3840 namų ir 385 ha teritorijos. Teritorijų brutto poreikis būtų 7 – 10 procentų didesnis dėl socialinės ir susisiekimo infrastruktūros poreikių, želdynų ir pan.

2.2.1 lentelė. Žemės poreikio iki 2019 m. gyvenamajai statybai palyginimas pagal variantinį gyventojų skaičiaus prieaugį

Gyventojų skaičiaus prieaugio variantas	Gyventojų sk. pasikeitimas	Teritorijos poreikis, ha
pesimistinis	2650	115
vidutinis	5290	230
optimistinis	9660	420

Toks yra naujai urbanizuojamų teritorijų poreikis atlikus skaičiavimus statistinės gyventojų prognozės pagrindu. Tačiau negalima neįvertinti kitų urbanizaciją lemiančių faktorių, tokių kaip gyventojų pageidavimai. Iki bendrojo plano 1-ojo pakeitimo rengimo pradžios parengti ar pradėti rengti teritorijų planavimo dokumentai suformavo mažai reguliuojamo užstatymo Kauno rajono savivaldybės teritorijoje išpūdį ir tai lėmė išaugusius žmonių lūkesčius jiems priklausančiuose sklypuose pasistatyti gyvenamąjį būstą (pl. žiūrėti koncepcijos aiškinamojo rašto 8 skyrių). Atsižvelgdami į tai, bendrojo plano 1-ojo pakeitimo rengėjai urbanistinės plėtros teritorijas nustatė įvertindami ne tik prognozuojamą gyventojų skaičių, bet ir gyventojų pageidavimus – numatė teritorijas, kuriose panaudojus mažiausius finansinius ir žmogiškuosius išteklius, esamą susisiekimo ir inžinerinę infrastruktūrą, nepažeidžiant teritorijose galiojančių urbanistinės veiklos apribojimų yra galima urbanistinė plėtra.

Plėtos variantai:

- Vienas iš plėtos variantų yra nulinėje koncepcijos alternatyvoje aprašytas **laisvas ir nevaldomas užstatymas**, tačiau jis vertintinas kaip nepriimtinas ir toliau nenagrinėjamas.

- **Vystyti susiformavusias ar besiformuojančias gyvenvietes**, kurios jau turi bent minimalią inžinerinę infrastruktūrą, socialinės infrastruktūros užuomazgą, palankias plėtrai teritorijas, veikia pastovus viešojo transporto ryšys su Kaunu. Palyginus su nulinės alternatyvos variantu (laisvo ir nevaldomo užstatymo) ir jo pasekmėmis, šis yra akivaizdžiai ekonomišką; didina socialinės infrastruktūros rinką bei jos vystymo pagrįstumą ir taip didina gyvenvietės (miestelio) patrauklumą; mažina vertingos žemės ūkio žemės poreikį tinklams, galimas esamo užstatymo papildymas. Varianto trūkumai gali būti susiję su konkrečiomis aplinkybėmis: tinkamos dislokacijos žemės stoka, gatvių ir tinklų rekonstrukcijos problemos ir pan.

- **Integruota plėtra**, t.y. miestas ir priemiestis pagal Lietuvos praktiką yra politiškai skirtingi planavimo objektai, nors *de facto* jie funkcionuoja kaip viena sistema. Būtent tokios sistemos planavimas yra įprasta praktika visuose didesniuose ES miestuose, teisingiau – aglomeracijose. Tokio planavimo privalumas – integruoti sprendiniai, kurie garantuoja sinerginį efektą (t.y. tokį, kokio negali pasiekti atskirai veikiantys miestas ir priemiestis). Visuotinai pripažįstamas urbanistinės politikos teiginys ir tikslas – gražinti žmones į miestą. Lietuvoje miestų krizė – negyvybingi istoriniai centrai, mažėjantis apskritai gyventojų skaičius mieste ir ypač jo centre, vidurinėje dalyje, migracija į priemiesčius, nekonvertuojamos rudosios teritorijos (angl. brownfields) – aiškiai rodo būtinybę imtis veiksmų, galinčių paskatinti gyventojų grįžimą. Tam reikia sudaryti visas palankias sąlygas privačiai įsisavinti laisvus ir konvertuojamus sklypus Kauno miesto administracinėse ribose. Tai būtų abipusė nauda miestui ir priemiesčiui.

Tokios praktikos Lietuvoje nėra. Remti tokią praktiką turėtų būti valstybės urbanistikos politika.

- **Sodų bendrijų pertvarkymas** į pilnaverčius gyvenamuosius kompleksus yra labai sudėtingas organizacine, technine ir technologine prasme darbas. Jeigu ir būtų sodų rekonstrukcijai pakankami finansiniai resursai, jie negali tapti pilnaverčiais dėl daugybės priežasčių: sunku tikėtis pilno gyvenamosios funkcijos išgryninimo, ribotas gyventojų skaičius – nebus arba bus tik primityvi socialinė infrastruktūra ir pan. Geriausiu atveju galima tikėtis grynųjų gyvenamųjų kompleksų, absoliučiai priklausančių nuo lengvųjų automobilių ir dėka jų - išorės paslaugų, darbo, mokyklų ir t.t. Tik tos sodų bendrijos, kurios yra šalia, iš dalies įsiterpusios į užstatytus masyvus, gali tikėtis esminės konversijos.

- **Nauji miesteliai**, t.y. kompaktiški, ekonomiškai, mišrių funkcijų su išvystyta socialine ir inžinerine bei darbo infrastruktūra, turintys tinkamą pagal daugelį kriterijų užstatymo tankį, tarp to – patrauklų viešojo transporto įmonėms. Miesteliai, formuojami pagal iš anksto sudarytus ir patvirtintus užstatymo planus (seniau – miestelio genplanus). Minimalus gyventojų skaičius – daugiau kaip 1000 gyventojų. Užstatymo planų užsakovas turėtų būti savivaldybės tarnybos. Būtinai viešas tokių planų rengimo konkursas, renkami būsimų gyventojų principiniai atsiliepimai ir pasiūlymai planams rengti ar jų pataisoms. Savivaldybė turėtų skelbti finansinės paramos objektus ir lėšų dydžius. Miestelio užstatymo plano (pavyzdžiui M 1: 1000) parengimas nėra sudėtingas darbas, nors tokių planų rengimo patirtis gerokai sumenkusi. Labiausiai problemiški darbai – žemės konsolidavimas miestelio reikmėms, servitutai ir t.t.

Strateginis požiūris į plėtos pasekmes

Kauno rajono vystymasis (plėtra) yra objektyvus ir savaiminis procesas. Šio proceso niekas neplanavo, jis yra paplitęs beveik visose šalyse. Skiriasi ekspansijos į priemiesčius intensyvumas, jo veiksniai ir vertinimas. Europos šalyse, taip ir Lietuvos miestų ekspansijos prielaida buvo ir išliko lengvasis automobilis, jo masinis prieinamumas. O paskata paprastai laikomi gyvenimo privalumai priemiestyje (gamta, oras, ramybė,...), kitoks gyvenimo būdas, privačios erdvės dominavimas ir t.t. Šiandien ryškėja ir kiti veiksniai – didelio miesto patrauklumas (galimybės rasti darbo, studijos, kiti

šeimos interesai) skatina kaimų, silpniau išvystytų miestelių ir miestų gyventojus migruoti į didmiesčius, tačiau didelės būsto kainos mieste stūmė juos į pigesnę priemiestį.

Visos šalys, kurios pripažįsta darniosios plėtros koncepciją kaip pažangiausią ir patraukliausią, didžiausią dėmesį skiria ekspansijos į priemiestį valdymui, nes ekspansijos ekonominės pasekmės ir neigiamas poveikis aplinkai yra esminės. Pripažįstami ir kompromisiniai sprendiniai, nes ekspansija yra sunkiai valdoma. Lietuva pripažįsta koncepciją, yra pasirašiusi ne vieną atitinkamą konvenciją. Tačiau vėl – nėra urbanistinės politikos, kurios reikalavimai būtų buvę prevencija miestų išskydimui.

Išvada viena: geriausias ir pagrindinis Kauno rajono plėtros variantas – kurti naujus miestelius. 3-5 miestelių kūrimas tenkintų ilgalaikį gyvenamųjų namų statybos poreikį. Tokiu atveju poveikis aplinkai nėra agresyvus, reikalauja minimalaus žemės poreikio, leidžia prisitaikyti prie gamtinės aplinkos, nesukuria papildomos taršos, nes sudaromos prielaidos viešajam transportui funkcionuoti. Didžiausią teigiamą efektą galima pasiekti tik tuo atveju, jeigu miesteliai bus kuriami ne visi vienu metu, o po vieną. Taip būtų išvengta žinomų nebaigtos statybos problemų.

Naudotini ir kiti plėtros variantai, turintys papildomų teigiamų savybių, išskyrus nuliniame koncepcijos variante išanalizuotą laisvos ir nevaldomos plėtros variantą.

Taigi Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano I-uoju pakeitimu, laikotarpiui iki 2019 metų, galimybė urbanizuoti teritorijas numatoma: gyvenamajai statybai; rekreacinei veiklai; pramonės, verslo ir logistikos statybai (žr. schemą „Bendrojo plano įgyvendinimo vizija laikotarpiui iki 2019 metų“).

Gyvenamajai statybai:

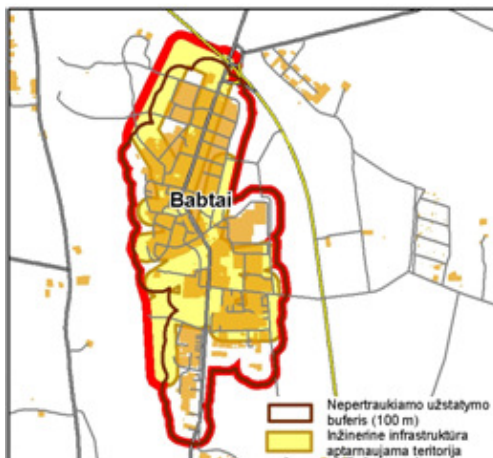
- Visose esamų inžinerinių tinklų aptarnaujamose zonose (parengus detaliuosius planus);
- Domeikavoje, Kulautuvoje, Kačerginėje, Ringauduose, Vilkiyoje;
- Vietiniuose vystytinuose centruose: Čekiškėje, Vilkiyoje, Babtuose, Vandžiogaloje, Karmėlavoje.

Naujai formuojamuose miesteliuose:

- Giraitės areale;
- Užliedžių areale;
- Naujųjų Bernatonių areale;
- Mitkūnų-Pyplių areale;
- Alšėnų areale;

Pagrindiniai principai, kuriais vadovaujantis atrinkti vietiniai vystytini centrai:

- jie yra arti pagrindinių kelių;
- jie yra geografiškai ir funkciškai nutolę nuo Kauno miesto, todėl jų socialinio ir inžinerinio savarankiškumo poreikis yra didelis;
- jie yra >10 km nutolę nuo kitų didesniųjų, išvystytą socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą turinčių gyvenamųjų vietovių, taigi iš esmės jos yra vienintelė alternatyva aplinkinių teritorijų aptarnavimui.

2. 2.1 pav. Babtų urbanistinės plėtros teritorija (pažymėta raudona linija)

pagrįstos socialinės, gamybinės, inžinerinės infrastruktūros, kultūros įstaigų ir t.t., geresnės saugos tikimybės.

Vietiniuose vystytiniuose centruose turi būti bent elementarus institucinis aprūpinimas, todėl jiems turėtų būti teikiamas kokybinės ir kiekybinės plėtros prioritetas. Kokybinės plėtros vietinių centrų bazę sudarytų švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos, globos ir rūpybos, kultūros įstaigos.

Kokybinę plėtrą turėtų inicijuoti ir vykdyti savivaldybės Taryba, administracija ir jos tarnybos bei valstybės tarnybos.

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-uoju pakeitimu siūlomos vietinių vystytinų centrų *plėtros* teritorijos – inžinerinės infrastruktūros aptarnaujamos teritorijos ir kompaktiško užstatymo reikalavimo nepažeidžiantis užstatymas – užstatymas, kuris nuo esamo gyvenamosios vietovės užstatymo masyvo nutolęs ne daugiau kaip 100 m (žr. 2.2.1 pav. pateiktą pvz.).

Rengiant Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ąjį pakeitimą Domeikavos, Vilkijos, Ringaudų, Kulautuvos ir Kačerginės gyvenamosios vietovės, dėl ypatingai didelio jų urbanizavimo intereso ir jų ribojančių veiksnių gausos, vietovių turistinio potencialo ir kt. yra analizuojamos ir bus planuojamos stambesniu masteliu.

Bendrojo plano 1-ojo pakeitimo sprendinių konkretizavimo stadijoje, siekiant nustatyti urbanizacijai tinkamas teritorijas (gyvenamajai, komercinei, visuomeninei, rekreacinei veiklai) Domeikai, Vilkijai, Ringaudams, Kulautuvai ir Kačerginei bus parengti reglamentavimo ypatumų brėžiniai (M1:10000) ir aprašomosios dalys, kuriuose bus:

- **patikslintos funkcinės zonos**, nustatant aiškias urbanistinės plėtros galimybes. Esamos būklės analizė parodė, kad galiojančiu bendroju planu urbanizuojamos teritorijos yra nustatytos nepakankamą dėmesį skiriant *urbanistinę veiklą sąlygojantiems apribojimams*:
  - dalis urbanizuojamų teritorijų yra numatytos *potvynių užliejamose teritorijose*. Potvyniai gali daryti neigiamą įtaką žmonių sveikatai, aplinkai, kultūros paveldui ir ekonominei veiklai. Ypatingai jautrios yra užliejamų teritorijų gretimybėse esančios saugomos teritorijos, nes apsaugant planuojamus pastatus nuo galimo potvynio būtų sukeliama žemės paviršiaus altitudė iki potvynio neužliejamos ribos, taikomos kitos apsaugos nuo užliejimo priemonės, ko pasekoje gali pasikeisti vandens telkinio hidrologinis režimas, o tai gali turėti reikšmingą neigiamą poveikį įsteigtose ar potencialiose saugomose teritorijose saugomoms vertybėms;
  - dalis urbanizuojamų teritorijų yra numatytos *miškų žemėje*;
  - dalis urbanizuojamų teritorijų yra numatytos *gamtinio karkaso* teritorijose. Nors gamtinio karkaso teritorijose urbanistinė plėtra nėra draudžiama, ji yra ribojama, todėl esminiai nesutarimai kyla dėl to, kad skirtinguose galiojančio BP skyriuose tai pačios teritorijos numatomi gana prieštaringi teritorijos naudojimo reglamentai, susikerta urbanistinės plėtros ir GK prioritetai;
  - neaiškios teritorijų urbanizavimo galimybės *kelių ir gatvių gretimybėse*. Šiuo metu galiojančiame bendrajame plane aptinkami sprendiniai kai urbanistinė plėtra numatyta neįvertinus šalia kelio/gatvės esančios teritorijos galiojančių apribojimų, kitais atvejais šalia kelio/gatvės esančioms teritorijoms nenumatyti jokie sprendiniai;
  - gyvenamoji statyba numatoma *pramonės įmonių SAZ'e*;
  - tikslinga įvesti urbanizacijos apribojimą dėl paviršinių vandens telkinių *pakrančių apsaugos juostų ir apsaugos zonų reikalavimų*.

Tikslinant funkcinės zonas bus įvertinti ne tik teritorijose galiojantys apribojimai, bet ir teritorijų planavimo dokumentai (tame tarpe Kauno rajono Kačerginės miestelio bendrojo plano koncepcija).

- **individualūs reglamentai stambesniu masteliu** - stambesniu masteliu detalizuojamoms gyvenvietėms bus sudarytos Bendrojo plano ir jo 1-ojo pakeitimo reglamentus papildančios nuostatos – konkrečioms, individualaus sprendimo reikalaujančioms probleminėms situacijoms spręsti. Pvz. numatoma panaikinti problemines situacijas, kai

neaišku kuriai funkicinei zonai priskiriamas sklypas. Taip pat bus sprendžiamas sodų konversijos į gyvenamosios statybos teritorijas klausimas, nustatant reikalavimus jų inžinieriam apsirūpinimui, bei fiksuojant išankstines nuostatas, kuriomis turi būti vadovaujama išformuojant esamas mėgėjiškų sodų bendrijas.

– **pasiūlyti sprendimai gyvenamosios vietovės kokybinei plėtrai:**

- bus numatytas trūkstamos inžinerinės infrastruktūros įrengimas. Šis klausimas ypač aktualus kurortinio statuso siekiančiose gyvenamosiose vietovėse;
- bus pateikti pasiūlymai, kurie leis bent iš dalies sumažinti problemą, kai socialinės infrastruktūros objektai (pvz. mokyklos) nuo vartotojų nutolę didesniu, nei visuotinai priimtos pasiekiamumo normos, atstumu;
- pagal galimybes bus numatyti rekreacinės paskirties želdynų plotai;
- kita pagal esamos būklės analizės stadijoje nustatytas problemines situacijas.

Rekreacinei veiklai:

- Vilkijos areale;
- Kulautuvos areale;
- Kačerginės areale.

Rekreacinio prioriteto zona išskiriama susiformavusių rekreacinių struktūrų pagrindu. Rekreaciniu požiūriu patraukliausios teritorijos yra aplink Nemuno upę – Vilkijos, Kulautuvos ir Kačerginės arealuose. Manoma, kad siekiant optimaliai išnaudoti šių teritorijų rekreacinį potencialą, bei suformuoti aukštesnio išvystymo lygmens rekreacines teritorijas, jų rekreacinio potencialo didinimui turėtų būti skiriamas didesnis dėmesys. Kauno rajono strateginiuose ir planavimo dokumentuose išryškinta šių teritorijų rekreacinio potencialo didinimo svarba. Kauno rajono bendrojo plano pakeitimu numatoma papildyti rekreacinių teritorijų naudojimo reglamentą, nes galiojančio bendrojo plano įgyvendinimo metu, nustatyta, kad šie reglamentai nėra pakankami, todėl kyla klausimų dėl jų pagrįstumo ir įgyvendinimo. Tokiu būdu stabdomas rekreacinių teritorijų įsisavinimas ir galimas jų potencialas vietos gyventojų ar rajono lankytojų poilsio ir rekreaciniams poreikiams patenkinti, todėl perspektyvoje galimas ilgalaikis neigiamas poveikis ekonominiam vystymuisi ir materialiajam turtui (dėl rekreacinį potencialą turinčių sklypų nepanaudojimo šioms reikmėms).

Pramonės, verslo ir logistikos statybai:

- Karmėlavoje (LEZ teritorijoje);
- Giraitės-Muniškių-Babtų areale (magistralinio kelio A1 gretimybėse);
- Kalinavos-Pagirių-Kampiškių areale (magistralinio kelio A5 gretimybėse);
- Kitose teritorijose pagal galiojančio bendrojo plano sprendinius bei poreikį, jeigu tai nepažeidžia trečiųjų šalių interesų (dėl objekto veikloje numatomos oro taršos, triukšmo ir pan.).

Pramonės, verslo ir logistikos statybos teritorijų dislokacijos principas – iš esmės linijinės teritorijos šalia pagrindinių tranzitinio eismo kelių. Taip mažinamas žemės poreikis, aptarnavimo kelių tinklo ilgis, sukuriamas neutralus santykis su gyvenamosiomis teritorijomis. Tai prevenciniai veiksmai. Tačiau konkrečiai įvertinti tokių teritorijų poreikį erdvėje ir laike bei galimą jų poveikį neįmanoma, nes neapibrėžtas galimos veiklos tipas, technologijos, žaliavų ir produkcijos srautų dydžiai, darbo jėgos poreikis, inžinerinės komunikacijos. Visa tai bus nustatoma, t.y. rengiamas PAV, kai paaiškės potencialus statybos objektas.

Atskiros komercinės paskirties objektų teritorijos bendrajame plane išskiriamos nebus, šios veiklos galimybės bus numatytos sprendinių konkretizavimo stadijoje teritorijų tvarkymo ir naudojimo reglamentuose kaip galimas teritorijos naudojimo būdas. Pažymėtina, kad teritorijose, kuriose bus vykdoma pramonės, komercijos veikla, turi tilpti ne tik šie objektai, bet ir jų sanitarinės apsaugos zonos (nustatytos konkrečiai ūkinei veiklai).

3. ESAMA APLINKOS BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PLANAS NEBUS ĮGYVENDINTAS

Siekiant tinkamai įvertinti Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo pakeitimo koncepcijos **galimas reikšmingas pasekmes** analizuojamos teritorijos raidai, strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje nagrinėjami įvairūs aplinkos komponentai ir galimos reikšmingos tiesioginės, netiesioginės, kaupiamosios, sąveikaujančios (sinergetinės), trumpalaikės, vidutinės trukmės, ilgalaikės, nuolatinės, laikinos, teigiamos ir neigiamos pasekmės:

- gamtinei aplinkai (biologinei įvairovei; gyvūnijai; augalijai; aplinkos kokybei-dirvožemiui, vandeniui, orui, klimatui; gamtiniam karkasui) (žr. 3.1 skyrių, taip pat „galimų reikšmingų pasekmių vertinimo“ lenteles);
- gamtos ir kultūros paveldui (įskaitant architektūrinį ir archeologinį paveldą, paminklosaugą), kraštovaizdžiui (žr. 3.2 skyrių, taip pat „galimų reikšmingų pasekmių vertinimo“ lenteles);
- teritorijos vystymo darnai (visuomenei ir jos sveikatai, socialinei aplinkai, ekonominiam vystymuisi) (žr. 3.3 skyrių, taip pat „galimų reikšmingų pasekmių vertinimo“ lenteles);
- materialiajam turtui (žr. 3.4 skyrių, taip pat „galimų reikšmingų pasekmių vertinimo“ lenteles);
- ir šių veiksmų tarpusavio sąveikai.

Konceptualūs sprendiniai vertinami parengtos „Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelės“ pagalba (žr. 3.5 skyrių). Šis metodas pagrįstas sprendinių išskaidymu į sudedamąsias dalis ir kiekvienos dalies įvertinimu aukščiau nurodytais aspektais taip:

- sprendimai darys reikšmingą teigiamą įtaką (žymima +);
- sprendimai darys reikšmingą neigiamą įtaką (žymima –);
- sprendimai nedarys jokios įtakos (žymima 0);
- sprendimų galima įtaka nežinoma (žymima ?).

Bendrojo plano pakeitimo *sprendinių* poveikio vertinimas bus atliekamas šiais aspektais:

aplinkos kokybės, biologinės įvairovės, gamtos išteklių naudojimo, kraštovaizdžio (pagal LR Aplinkos ministerijos Kauno regiono aplinkos apsaugos departamento planavimo sąlygas (2010 m. gruodžio 8 d. Nr. 1002)).

gamtinės aplinkos ir kraštovaizdžio, aplinkos kokybės, gamtos ir kultūros paveldo objektų, ekologinės apsaugos ir konservacinio prioriteto (pagal Būsto ir urbanistinės plėtros agentūros Kauno padalinio planavimo sąlygas (2010 m. lapkričio 2 d. Nr. 1.1-1206)).

saugaus eismo ir valstybinės reikšmės automobilių kelių tinklo plėtros (pagal Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos planavimo sąlygas (2010 m. lapkričio 28 d. Nr. PS-304)).

poveikio gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui, poveikio visuomenės sveikatai, poveikio teritorijos vystymo urbanistinei darnai, poveikio socialinei aplinkai, atitikimo patvirtintiems teritorijų planavimo dokumentams, paminklosaugos aspektu (pagal Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamento Urbanistikos skyriaus planavimo sąlygas (2011 m. sausio 24 d. Nr. R-7561)).

Parengus Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo pakeitimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentą, jis buvo pateiktas vertinimo subjektams ir gautos tokios išvados ir pastabos:

1. Kauno visuomenės sveikatos centras (2012 m. rugpjūčio 9 d. raštas Nr. 2-2531-6(8.8): apimties nustatymo dokumentui pritariame;
2. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (2012 m. rugpjūčio 6 d. raštas Nr. (3)-V3-2041(7.15) ir 2012 m. rugpjūčio 24 d. raštas Nr. (3)-V3-2138(7.15): išnagrinėjo apimties nustatymo dokumentą ir jam pritaria.

3. Kauno rajono savivaldybės administracija (2012 m. rugpjūčio 1 d. raštas Nr. SD-2278): apimties nustatymo dokumentui pritaria, pastabų neturi.
4. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos Kauno teritorinis padalinys (2012 m. rugpjūčio 22 d. raštas Nr. 2K-1603): Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritorinis padalinys pritaria apimties nustatymo dokumentui su pastabomis:
  - Numatote detalizuoti Domeikavos k., Ringaudų k., Kačerginės mstl., Kulautuvos mstl. ir Vilkijos m. sprendinius. Prašome numatyti ir Čekiškės mstl. detalizavimą stambesniu masteliu, nes ši saugoma kultūros paveldo vietovė labai svarbi urbanistinio paveldo aspektu.
  - Kadangi anksčiau išvardintos gyvenamos vietovės analizuojamos ir planuojamos stambesniu masteliu dėl ypatingai didelio jų urbanizavimo intereso ir jį ribojančių veiksnių gausos, vietovių turistinio potencialo, prašome išanalizuoti galimybę įtraukti Kačerginės ir Kulautuvos istorinių dalių įrašymą į Kultūros vertybių registrą.
  - Būtina numatyti KPD atestuoto atitinkamos kvalifikacijos specialisto Bendrojo plano pakeitimų ekspertinį vertinimą.

Bendrojo plano pakeitimo koncepcijos stadijoje nustatoma teritorijos vystymo bendroji erdvinė koncepcija, funkciniai prioritetai ir teritorijos tvarkymo reglamentavimo ypatumai. Į pateiktas pastabas bus atsižvelgta sprendinių konkretizavimo stadijoje, t.y. bus išanalizuota galimybė įtraukti Kačerginės ir Kulautuvos istorinių dalių įrašymą į Kultūros vertybių registrą, o bendrojo plano pakeitimo kultūros paveldo apsaugos dalį rengs atestuotas kultūros paveldo apsaugos specialistas.

5. LR AM Kauno regiono aplinkos apsaugos departamentas (2012 m. rugpjūčio 1 d. raštas Nr. 836(PAV)-D2-1862): pritariame koncepcijai Nr. 2 ir turime šias pastabas:
  - Planuojant visuomenės, pramonės ar gyvenamosios paskirties teritorijas, išnagrinėti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros galimybes, įvertinant atliktas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūras.
  - Ataskaitoje turi būti išspręsti gamtinio karkaso teritorijų apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimai vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatais (Žin., 2012, Nr. 84-4425).
  - Rengiant ataskaitą turi būti nagrinėjami klausimai, kurie nurodyti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Kauno regiono aplinkos apsaugos departamento 2010 m. gruodžio 8 d. planavimo sąlygose Nr. 1002.

Bendrojo plano pakeitimo koncepcijos stadijoje nustatoma teritorijos vystymo bendroji erdvinė koncepcija, funkciniai prioritetai ir teritorijos tvarkymo reglamentavimo ypatumai. Į pateiktas pastabas bus atsižvelgta sprendinių konkretizavimo stadijoje, t.y. bus išnagrinėtos atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros galimybės, įvertinant atliktas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūras, bus išspręsti gamtinio karkaso teritorijų apsaugos, naudojimo ir tvarkymo klausimai vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatais bei išnagrinėti kiti klausimai, nurodyti LR AM Kauno regiono aplinkos apsaugos departamento planavimo sąlygose.

3.1. Gamtinė aplinka (biologinė įvairovė, gyvūnija, augalija, aplinkos kokybė – dirvožemis, vanduo, oras, klimatas), gamtinis karkasas

Pagrindiniai gamtinio karkaso apsaugos ir tvarkymo principai nustatomi ne Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, o Lietuvos Respublikos Saugomų teritorijų įstatyme (1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301) ir Gamtinio karkaso (toliau tekste – GK) nuostatuose (Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2007 vasario 14 d. įsakymas Nr. D1-96, 2010 m. liepos 16 d. įsakymas Nr. D1-624;

2012 m. liepos 12 d. pakeitimas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-594).

Konkrečios Kauno rajono savivaldybės GK teritorijų išdėstymo, apsaugos, naudojimo ir tvarkymo pataisos bus siūlomos sprendinių konkretizavimo stadijoje, atlikus detalią kraštovaizdžio formavimą lemiančių sprendinių analizę pagal atskirose BP dalyse numatytus žemės naudojimo bei apsaugos reglamentus (pastebėta, kad nemaža vietovių, kurioms skirtingose BP dalyse numatyti vienas kitam prieštaraujantys reglamentai), įvertinus pakitusį esamą žemėnaudos pobūdį, naudojimo intensyvumą, rekreacinius poreikius, miškų išdėstymą, ūkio ir žemės ūkio, urbanistinių (gyvenamųjų ir visuomeninių) teritorijų prioritetus, GK funkcijų poreikį ir optimalias ribas lokaliu (vietovių) lygmeniu, išsiaiškinus probleminius kraštovaizdžio formavimo arealus. Detalizuojant GK struktūrų ribas ir funkcijas, gali būti atsižvelgiama į valstybei bei savivaldybei svarbių projektų vystymo poreikius (jei tai nedarys žymios žalos aplinkai). Taisant BP bus įvertinta galimybė konfliktinėse vietose vietinio lygmens GK funkcinėse zonose GK statusą pakeisti atitinkamais teritorijų tvarkymo reglamentais, kas leistų netaikyti GK nuostatuose numatytų nelanksčių reikalavimų.

Šioje BP rengimo stadijoje yra identifikuota keletas metodinių ir teritorinių problemų, kurių galutiniai sprendimai bus pateikti sprendinių stadijoje:

- būtina detalizuoti GK išorines ir vidinių struktūrų ribas atsižvelgiant į pakitusią žemėnaudą, kelių tinklą, infrastruktūros objektus.
- GK teritorijoms nebuvo nustatyti konkretūs siektini rodikliai, tvarkymo kryptys ar reglamentai, įtakojantys kraštovaizdžio informacinio–estetinio potencialo didinimą, architektūrinės erdvinės kompozicijos formavimą, želdynų sistemos plėtojimą, gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimą.
- nors Kauno rajone susiformavęs pakankamai tankus gyvenviečių tinklas, kuris pajėgus užtikrinti kokybiškas gyvenimo sąlygas ir tenkinti didėjančius poreikius, tačiau kol kas nesuvaldomas chaotiškas teritorijoje neplaningai pasklidusių sodybų tinklo formavimasis. Žemės reforma ir NT mokesčių politika lėmė, kad žemės ūkio paskirties žemėje žiedu apie Kauno miestą naujos sodybos kursis ir toliau, tad Savivaldybės administracijai būtų tikslinga parengti rekomendacijas ir metodines priemones kaip planuoti ir tvarkyti teritoriją tam tikrose GK struktūrose.
- GK agrarinėse teritorijose rekomenduotina riboti miesto tipo gyvenamųjų kvartalų formavimą.
- gamtiniame karkase nedetalizuotas ekologinis tinklas - tai palengvintų struktūrų, užtikrinančių migracijos funkcijų palaikymą, formavimą.

Nemaža vietų, kur skirtingose BP skyriuose tai pačiai teritorijai numatomi gana prieštaringi teritorijos naudojimo reglamentai, susikerta urbanistinės plėtos ir GK prioritetai.

Formuojant BP gamtinio karkaso struktūras naujų vertinimų ir tyrimų nebuvo atlikta, tikslinga neurbanizuotose teritorijose žemės ūkio paskirties žemėje pakartotinai įvertinti GK atliekamų aplinkosauginių/kompensacinių funkcijų kokybę ir detalizuoti GK struktūrų ribas, o vietomis net atsisakyti nepasiteisinusio GK statuso. Tokia korekcija daugiau rekomenduotina teritorijoms, kurios 1993 m. Gamtinio karkaso rajoninio lokalizavimo schemeje pažymėtos **a1,a2, b1,b2** simboliais (geoekologinių takoskyrų ir vidinio stabilizavimo arealų silpno ir labai silpno ekologinio stabilizavimo laipsnio teritorijos žemės ūkio paskirties žemėje) arba S - degraduoto GK teritorijos. Pirmiausia rekomenduotina GK struktūras optimizuoti teritorijose, žiedu juosiančiose Kauno miestą ir teritoriniais, infrastruktūriniais, funkciniais ryšiais susietose su miestu, koreguoti GK ribas ir plotą, išlaikant migracijos koridorių ir stabilizacijos arealų (ypač, miškų ir želdynų masyvuose) išdėstymą, išlaikantį funkcinis ryšius su Kauno miesto gamtiniu karkasu.

Pagrindinės nuostatos sprendinių formavimui (žr. brėžinyje „Gamtos, kultūros paveldo, rekreacijos ir turizmo brėžinyje“):

1. Teritorijos, kuriuose tikslinga numatyti naujas GK struktūras: migracijos koridorius, žaliąsias jungtis, stabilizavimo arealus (žymėjimas brėžinyje „I“). Kauno raj. BP reikėtų didesnę dėmesį kreipti į nacionalinės ir regioninės svarbos GK struktūrų formavimą (jos daugiausia apima Nemuno, Neries ir Nevėžio slėnius) ir palaikymą, taip pat siekti kiek galima daugiau jas susieti su numatytomis rajoninės ir vietinės reikšmės struktūromis. Tuo tarpu dabartiniame plane priešingai - Nevėžio ir Nemuno slėnių prieigose daug vietų, kuriose nenumatytos jungtys su kitomis GK struktūromis (pvz., didesniais miškų

masyvais, saugomomis teritorijomis – naujai įsteigtais biosferos poligonais), o tankiausias tinklas – stabiliose mažą ekologinio stabilizavimo vertę turinčiose agrarinėse teritorijose. Bus pasiūlytos ir konkrečios priemonės žaliosioms jungtims formuoti. Teritorijos: Ežerėlio durpynas, Pypliai prie Nemuno, jungtys į p. nuo Babtų (Nevėžio slėnis – Varlupos miškai ir kt.)

2. Priemiestinės agrarinės teritorijos, kuriose rekomenduotina detalizuoti GK atsižvelgiant į pakitusią urbanistinę situaciją, transporto ašių dislokaciją ir plėtros poreikius jos prieigose (Via Baltica koridorius (žymėjimas brėžinyje „IIa“); besiplečiantis Via Baltica koridorius (vis intensyvėjantys pervežimai automagistrale, suplanuota ir realiai ties siena jau pertvarkoma siaurabėgė geležinkelio linija, esama geležinkelio linija didina teritorijos ekonominį potencialą, traukia investicijas ir realiai tampa svarbiausia šalies urbanistine ašimi). Šioje teritorijoje GK uždavinių ir urbanistinės plėtros funkcijų įgyvendinimas kuria ir kurs ateityje įtampos branduolius, todėl tikslinga GK struktūras koreguoti, mažinant jų užimamus plotus ir nustatant konkrečias jį stiprinančias priemones.

3. Koreguoti GK rajoninės ir vietinės svarbos teritorijose, atsižvelgiant į pakitusią žemėnaudų struktūrą ir urbanistinius poreikius (žymėjimas brėžinyje „IIb“), Piliuonos gyv. plėtros zonoje (su stambiais gyvulininkystės kompleksais).

4. Optimizuoti GK teritorijas monolitiniuose didžiuliuose agrariniuose plotuose (kuriuose nėra poreikio GK ir galimybių užtikrinti nuostatų įgyvendinimo), formuoti detaliau apibrėžtas GK struktūras su aiškia įgyvendinimo programa, o kitoms teritorijoms numatant kraštovaizdžio formavimo reglamentus (ž. ū. žemėje ir naujai statant) (žymėjimas brėžinyje „IIb“);

5. Optimizuoti GK struktūras Karmėlavos oro uosto ir LEZ teritorijose (žymėjimas brėžinyje IIc“). Tikėtina, kad GK šioje teritorijoje - klaida, atsiradusi automatiškai perkeltant ribas iš GK 1993 m. pasiūlymų su siekiu ekologizuoti teritoriją kaip buvusią tarybinės karinės bazės dalį. Šių teritorijų urbanistinė plėtra numatyta visuose nacionalinio, regioninio ir rajoninio lygmens teritorijų planavimo ir strateginiuose dokumentuose, numatoma koncentruota pramonės ir logistikos plėtros funkcija ir dalis projektų jau įgyvendinti ir funkcionuoja. Pasikeitė (ir dar keisis) tiek žemėnauda, tiek naudojimas, tiek teritorijos funkcijos, GK uždaviniai nebus realiai įgyvendinami ir šis statusas taps rimtu trukdžiu vienai svarbiausių šalies ekonominių zonų vystyti. Kadangi nėra išskirtinių gamtinių vertybių, svarbių gyvūnų migracijos kelių ar būtinų jungčių tarp ST, nėra realių galimybių ir poreikių formuoti GK struktūras. Oro uosto prieigose keistinas miško naudmenų plotas mažinant miško žemės plotą prie pakilimo nusileidimo tako.

6. Ypač atidžiai išanalizuoti ir optimizuoti GK struktūras teritorijose, kurios apskrities ir rajono BP numatytos kaip aglomeruotos urbanizacijos teritorijos ir šalies lygmens urbanistinės integracijos ašys (žymėjimas brėžinyje „IIId“).

7. Optimizuoti ir detalizuoti GK teritorijas tankiai užstatytuose miesteliuose (bus atliktas visose BP numatytuose 1-2 prioriteto gyvenamosiose vietovėse. Vietovės, kur aiškus poreikis įvertinti GK teritorijų mažinimo galimybes - žymėjimas brėžinyje „III“); daugelis gyvenamųjų vietovių išsiplėtė, pakitus GK nuostatams, komplikotas jų užstatymo tankinimas, net ir tradiciniuose istoriniuose gyvenviečių centruose. Taip pat bus įvertintos galimybės pakeisti GK statusą atskirais ir labai konkrečiais BP sprendiniais, ypač, jei GK neprioritetinėse plėtros teritorijose arba jei GK statusas kliudo formuoti kaimui būdingas užstatymo struktūras.

Neįgyvendinus Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo pakeitimo sprendinių, ir toliau vyktų chaotiška gyvenamųjų teritorijų sklaida bei jų vystymo interesas prioritetinėse ir neprioritetinėse gyvenviečių plėtros teritorijose, patenkančiose į gamtinio karkaso teritorijas, o tai gali neigiamai įtakoti gamtinės aplinkos komponentus, esančius gamtinio karkaso teritorijose. Taip pat būtų eikvojami finansiniai ir žmogiškieji išteklių, kurie esant dabartiniam dviprasmiškam gamtinio karkaso lokalizavimui ir reglamentavimui, ne visada rezultatyviai naudojami žemės išsigijimui, planavimo ir projektavimo darbų atlikimui.

Aplinkos kokybė (dirvožemis, vanduo, oras, klimatas). Galiojančio bendrojo plano sprendiniais formuojamos mažo užstatymo tankio, išskydusios teritorijos, dėl to, neįgyvendinus bendrojo plano 1-ojo pakeitimo, vertinant ilgalaikėje perspektyvoje, prognozuojamos neigiamos pasekmės aplinkos kokybei ir kraštovaizdžiui dėl:

- neefektyvaus žemės ir žemės ūkio naudmenų naudojimo;
- neapgyvendintų būstų, nebaigtos statybos teritorijų;
- naujos susisiekimo infrastruktūros poreikio -tik nedidelę dalį Kauno rajono bendruoju planu numatytų plėtos teritorijų galima pasiekti esamais keliais, kitose teritorijose (jų įsisavinimo atveju) būtų reikalinga įrengti ir eksploatuoti naujus susisiekimo sistemos objektus. Tokiu būdu būtų alinama aplinka, mažėtų žaliųjų plotų;
- monofunkcinių teritorijų sukūrimo- priemiesčių, kuriuose nėra darbo, paslaugų, šeimos paprastai yra priverstos turėti 2-3 automobilius ir įsijungti į vadinamosios kasdieninės švytuoklinės migracijos srautus, šiuo atveju į Kauną ir atgal. Pasekmės: srautų koncentracija piko valandomis įvaduose į Kauną, kamščių ir taršos augimo tikimybė;
- naujos inžinerinės infrastruktūros poreikio -tik nedidelę dalį Kauno rajono bendruoju planu numatytų plėtos teritorijų galima aptarnauti panaudojant esamą inžinerinę infrastruktūrą, kitose teritorijose (jų įsisavinimo atveju) būtų reikalinga įrengti ir eksploatuoti naujus inžinerinės infrastruktūros objektus-tokiu būdu būtų alinama aplinka, mažėtų žaliųjų plotų.

Gamtos išteklių naudojimas. Galiojančio bendrojo plano sprendiniais formuojamos mažo užstatymo tankio, išskydusios teritorijos, dėl to, vertinant ilgalaikėje perspektyvoje, prognozuojamos neigiamos pasekmės gamtos išteklių naudojimui dėl neefektyvaus žemės ir žemės ūkio naudmenų naudojimo:

- tik nedidelę dalį Kauno rajono bendruoju planu numatytų plėtos teritorijų galima pasiekti esamais keliais, kitose teritorijose (jų įsisavinimo atveju) būtų reikalinga įrengti ir eksploatuoti naujus susisiekimo sistemos objektus. Tokiu būdu būtų alinama aplinka, mažėtų žaliųjų plotų;
- tik nedidelę dalį Kauno rajono bendruoju planu numatytų plėtos teritorijų galima aptarnauti panaudojant esamą inžinerinę infrastruktūrą, kitose teritorijose (jų įsisavinimo atveju) būtų reikalinga įrengti ir eksploatuoti naujus inžinerinės infrastruktūros objektus-tokiu būdu būtų alinama aplinka, mažėtų žaliųjų plotų.

Šiuo metu galiojančiame bendrajame plane beveik nesprendžiamas alternatyvios energetikos klausimas, trūksta reglamentavimo, kurio pasekoje verslo subjektai ir suinteresuotos valstybinės institucijos turėtų aiškias gaires apie alternatyvios energetikos plėtos galimybes Kauno rajono savivaldybės teritorijoje. Todėl atsiradus realiam alternatyvios energetikos plėtotojų interesui bendrasis planas tampa šią veiklą ribojančiu veiksmu, stabdomas šios veikos vykdymas, o tai gali turėti neigiamas pasekmes optimaliam gamtos išteklių naudojimui- alternatyvai panaudoti *atsinaujinančius* gamtos išteklius (saulės, vėjo, biokuro).

Galiojančiame bendrajame plane pažymėti ne visi Kauno rajone esantys naudingųjų iškasenų ištekliai, todėl susiduriama su naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimo problemomis.

Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aprašymas

Kauno rajone nėra teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos Bendrojo plano pakeitimo sprendinių, nes bendrojo plano *pakeitimas orientuotas į prioritetų nustatymą* galiojančio bendrojo plano sprendinių įgyvendinimui *ir reglamentų patikslinimą*. Bendrojo plano pakeitime ypač didelis dėmesys skiriamas Kauno rajono savivaldybės teritorijoje galiojantiems, urbanistinę veiklą ribojantiems veiksniams, tame tarpe – saugomoms teritorijoms. Vienintelis Kauno rajono bendrojo plano pakeitimu siūlomas sprendinys – kertantis Natura 2000 teritorijas- šiaurinis Kauno miesto aplinkkelis. Tačiau ši trasa tik patikslina numatytąją galiojančiame bendrajame plane. Pateikiame saugomas teritorijas, įrašytas į saugomų teritorijų kadastrą, kurias kerta šiaurinis aplinkkelis arba kurios yra prioritetinių plėtos teritorijų gretimybėse:

Natura 2000 teritorijos

Nevėžio žemupys yra buveinių apsaugai svarbi teritorija, kurios plotas 1092,07 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 1063,34 ha. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos įsteigimo pagrindas – LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210 (Žin., 2009, Nr. 51-2039). Teritorija atitinka buveinių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, kurios tikslai yra: 6210, Stepinių pievų; 6430, Eutrofinių

aukštųjų žolynų; 6450, Aliuvinių pievų; 6510, Šienaujamų mezofitų pievų; 9050, Žolių turtingų eglynų; 9160, Skroblynų; 9180, Griovų ir šlaitų miškų; 91E0, Aliuvinių miškų; Ūdros apsauga.

Jiesios upė ir jos slėniai yra buveinių apsaugai svarbi teritorija, kurios plotas 447,60 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 249,78 ha. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos įsteigimo pagrindas – LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210 (Žin., 2009, Nr. 51-2039). Teritorija atitinka buveinių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, kurios tikslai yra: 9180, Griovų ir šlaitų miškų; Purpurinio plokščiavabalio; Ūdros apsauga.

Kamšos miškas yra buveinių apsaugai svarbi teritorija, kurios plotas 321,18 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 315,65 ha. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos įsteigimo pagrindas – LR Vyriausybės 2009-03-04 nutarimas Nr. 192 (Žin., 2009, Nr. 34-1287). Teritorija atitinka buveinių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, kurios tikslai yra: 9180 Griovų ir šlaitų miškų Purpurinio plokščiavabalio apsauga.

Kauno marios yra buveinių apsaugai svarbi teritorija, kurios plotas 9019,77 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 4870,67 ha. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos įsteigimo pagrindas – LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210 (Žin., 2009, Nr. 51-2039). Teritorija atitinka buveinių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, kurios tikslai yra: 5130, Kadagynų; 6210, Stepinių pievų; 7220, Šaltinių su besiformuojančiais tufais; 8220, Silikatinių uolienu atodangų; 9010, Vakarų taigos; 9050, Žolių turtingų eglynų; 9070, Medžiais apaugusių ganyklų; 9180, Griovų ir šlaitų miškų; Kartuolės; Kūdrinio pelėausio; Niūriaspalvio auksavabalio; Purpurinio plokščiavabalio; Salačio; Ūdros apsauga.

Naujosios Fredos fortas yra buveinių apsaugai svarbi teritorija, kurios plotas 5,83 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 5,83 ha. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos įsteigimo pagrindas – LR Vyriausybės 2009-03-04 nutarimas Nr. 192 (Žin., 2009, Nr. 34-1287). Teritorija atitinka buveinių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, kurios tikslai yra: Europinio plačiaausio apsauga.

Neries upė yra buveinių apsaugai svarbi teritorija, kurios plotas 2398,52 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 219,93 ha. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos įsteigimo pagrindas – LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210 (Žin., 2009, Nr. 51-2039). Teritorija atitinka buveinių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, kurios tikslai yra: 3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis; Baltijos laišos; Kartuolės; Paprastojo kirtiklio; Paprastojo kūjagalvio; Pleištinės skėtės; Salačio; Ūdros; Upinės nėgės apsauga.

Ringovės miškai yra buveinių apsaugai svarbi teritorija, kurios plotas 214,68 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 214,68 ha. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos įsteigimo pagrindas – LR Vyriausybės 2009-03-04 nutarimas Nr. 192 (Žin., 2009, Nr. 34-1287). Teritorija atitinka buveinių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, kurios tikslai yra: 9160 Skroblynų; 9180 Griovų ir šlaitų miškų; 91E0 Aliuvinių miškų; Didžiojo auksinuko apsauga.

Žagariskių fortas yra buveinių apsaugai svarbi teritorija, kurios plotas 6,32 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 6,32 ha. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos įsteigimo pagrindas – LR Vyriausybės 2009-03-04 nutarimas Nr. 192 (Žin., 2009, Nr. 34-1287). Teritorija atitinka buveinių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, kurios tikslai yra: Europinio plačiaausio apsauga.

Babtų-Varluvos miškai yra paukščių apsaugai svarbi teritorija, kurios plotas 4418,77 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 4418,77 ha. Paukščių apsaugai svarbios teritorijos įsteigimo pagrindas – LRV 2005-04-20 nutarimas Nr. 431 (Žin., 2005, 52-1742). Teritorija atitinka paukščių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, kurios tikslai yra: Vidutinių margųjų genių (*Dendrocopos medius*), baltnugarių genių (*Dendrocopos leucotos*) apsaugai.

Kauno marios yra paukščių apsaugai svarbi teritorija, kurios plotas 8293,47 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 4508,40 ha. Paukščių apsaugai svarbios teritorijos įsteigimo pagrindas – LRV 2004-04-08 nutarimas Nr. 399 (Žin., 2004, 55-1899). Teritorija atitinka paukščių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, kurios tikslai yra: Juodųjų peslių (*Milvus migrans*), plovinių vištelių (*Porzana parva*), tulžių (*Alcedo atthis*) apsaugai.

Labūnavos miškas yra paukščių apsaugai svarbi teritorija, kurios plotas 3978,01 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 734,13 ha. Paukščių apsaugai svarbios teritorijos įsteigimo pagrindas – LRV 2006-08-25 nutarimas Nr. 819 (Žin., 2006, 92-3635). Teritorija atitinka paukščių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, kurios tikslai yra: Mažųjų erelių rėksnių (*Aquila pomarina*) apsaugai.

Nemuno upės pakrantės ir salos tarp Kulautuvos ir Smalininkų yra paukščių apsaugai svarbi teritorija, kurios plotas 3532,01 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 886,72 ha. Paukščių apsaugai svarbios teritorijos įsteigimo pagrindas – LRV 2005-04-20 nutarimas Nr. 431 (Žin., 2005, 52-1742). Teritorija atitinka paukščių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, kurios tikslai yra: Mažosios žuvėdros (*Sterna albifrons*) apsaugai.

Nevėžio upės slėnis yra paukščių apsaugai svarbi teritorija, kurios plotas 1153,60 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 1153,60 ha. Paukščių apsaugai svarbios teritorijos įsteigimo pagrindas – LRV 2004-04-08 nutarimas Nr. 399 (Žin., 2004, 55-1899). Teritorija atitinka paukščių apsaugai svarbių teritorijų kriterijus, kurios tikslai yra: Griežlės (*Crex crex*) apsaugai.

Biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijos – saugomos teritorijos (biosferos rezervatai ir biosferos poligonai), įsteigtos globalinei bei regioninei biosferos stebėsenai (monitoringui) ir gamtosaugos eksperimentams vykdyti, taip pat jose esantiems gamtos kompleksams išsaugoti. Kauno rajono savivaldybės teritorijoje yra 3 biosferos poligonai:

Babtų-Varluvos miškų biosferos poligonas yra biosferos stebėsenos teritorija, kurios plotas 4418,77 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 4418,77 ha. Biosferos poligono įsteigimo pagrindas – LR aplinkos ministro 2004-11-15 įsakymas Nr. D1-590 (Žin., 2004, Nr. 170-6287). Biosferos poligono steigimo tikslai yra: išsaugoti Babtų-Varluvos miškų ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti vidutinio genio (*Dendrocopos medius*) ir baltnugario genio (*Dendrocopos leucotos*) populiacijas teritorijoje.

Labūnavos miško biosferos poligonas yra biosferos stebėsenos teritorija, kurios plotas 3978,01 ha, iš jų Kauno rajono savivaldybės teritorijoje – 734,13 ha. Biosferos poligono įsteigimo pagrindas – LR aplinkos ministro 2005-11-08 įsakymas Nr. D1-531 (Žin., 2005, Nr. 134-4836). Biosferos poligono steigimo tikslai yra: išsaugoti Labūnavos miško ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti mažojo erelio rėksnio (*Aquila pomarina*) populiaciją teritorijoje.

Padauguvos miško biosferos poligono plotas yra 5782,59 ha. Biosferos poligono įsteigimo pagrindas – LR aplinkos ministro 2004-12-10 įsakymas Nr. D1-629 (Žin., 2004, Nr. 181-6713). Biosferos poligono steigimo tikslai yra: išsaugoti Padauguvos miško ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti tripirščio genio (*Picoides tridactylus*) ir baltnugario genio (*Dendrocopos leucotos*) populiacijas teritorijoje.

Kitos saugomos teritorijos ir objektai, nepatenkantys į planuojamas plėtros teritorijos, bet esantys jų gretimybėse: Kamšos botaninis-zoologinis draustinis, Nemuno ir Nevėžio santakos kraštovaizdžio draustinis, Varšvos kraštovaizdžio draustinis, Nevėžio kraštovaizdžio draustinis, Romainių 2-asis teriologinis draustinis, Karvelių ažuolas.

Saugomose teritorijose, taip pat ekologinės apsaugos zonose žemės naudojimas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos miškų įstatymu, specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, kitais įstatymais bei teisės aktais (Babtų-Varluvos miškų biosferos poligono nuostatais, Labūnavos miško biosferos poligono nuostatais, Padauguvos miško biosferos poligono nuostatais) ir jose bendrojo plano pakeitimo sprendinių žymesnio neigiamo poveikio nenumatoma. Pilnas saugomų teritorijų Kauno rajone sąrašas pateiktas priede Nr. 2

Kultūros paveldo objektų saugojimas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin., 2004, Nr. 153–5571). Kultūros paveldo objektų teritorijos tvarkomos pagal kultūros paveldo objektų tvarkymo reglamentus ir projektus. Apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos teritorijų specialiaisiais ir detalieisiais planais bei objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, individualiais apsaugos reglamentais (tipiniai apsaugos reglamentai, jei individualių reglamentų nėra nustatyta). Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų bei vietovių teritorijose ir apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Pilnas kultūros paveldo objektų ir teritorijų sąrašas pateikiamas priede Nr. 1.

3.2. Gamtos ir kultūros paveldas (įskaitant architektūrinį ir archeologinį paveldą, paminklosaugą), kraštovaizdis

Galiojančio bendrojo plano sprendiniais formuojamos mažo užstatymo tankio, išskydusios teritorijos, dėl to, neįgyvendinus bendrojo plano 1-ojo pakeitimo, vertinant ilgalaikėje perspektyvoje, prognozuojamos neigiamos pasekmės kraštovaizdžiui dėl neapgyvendintų būstų, nebaigtos statybos teritorijų. Tai pagrindinė numatoma neigiama pasekmė vertinant gamtos ir kultūros paveldo bei kraštovaizdžio aspektu, nes gamtos paveldo teritorijose žemės naudojimas reglamentuojamas Gamtos paveldo objektų nuostatomis, Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, kitais įstatymais bei LR teisės aktais, kultūros paveldo objektų saugojimas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin., 2004, Nr. 153–5571). Kultūros paveldo objektų teritorijos tvarkomos pagal kultūros paveldo objektų tvarkymo reglamentus ir projektus. Apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos teritorijų specialiaisiais ir detaliaisiais planais bei objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, individualiais apsaugos reglamentais (tipiniai apsaugos reglamentai, jei individualių reglamentų nėra nustatyta). Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų bei vietovių teritorijose ir apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

3.3. Teritorijos vystymo darba

3.3.1. Visuomenė ir jos sveikata

Nuo keičiamo bendrojo plano patvirtinimo išryškėjo daug problemų, kurios siejamos su laisva ir nevaldoma užstatytų teritorijų plėtra. Neįgyvendinus bendrojo plano pakeitimo sprendinių, jeigu pagal bendrąjį planą ir visus parengtus detaliuosius bei specialiuosius planus būtų pradėta įsisavinti dideliais masyvais, būtų sukurtas chaotiškas ir retas (pavienis) užstatymas, kurio pagrindinės pasekmės:

- socialinės infrastruktūros vystymo tikimybė labai maža dėl mažos vartotojų lokals koncentracijos. Dėl gydymo įstaigų stokos artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje galima neigiama įtaka visuomenės sveikatai;
- bet kuriuo atveju plėtos teritorijos turėtų būti planuojamos ir kuriamos kaip funkciškai mišrios teritorijos. Tačiau chaotiškame užstatyme tokio varianto neįmanoma įgyvendinti. Tai savaimė lemia aktyvių gyventojų susisiekiimo priemonės pasirinkimą - lengvąjį automobilį,
- priemiesčių, kuriuose nėra darbo, paslaugų, šeimos paprastai yra priverstos turėti 2-3 automobilius ir priverstos įsijungti į vadinamosios kasdieninės švytuoklinės migracijos srautus, šiuo atveju į Kauną ir atgal. Pasekmės: srautų koncentracija piko valandomis įvaduose į Kauną, kamščių ir taršos augimo tikimybė, o tai gali neigiamai įtakoti visuomenės sveikatą;
- tikėtinos inžinerinės infrastruktūros įrengimo problemos. Pvz. esant individui apsirūpinimui geriamuoju vandeniu sunkiau užtikrinti šio vandens kokybę ir tai gali neigiamai įtakoti visuomenės sveikatą.

3.3.2. Socialinė aplinka

Nuo keičiamo bendrojo plano patvirtinimo išryškėjo daug problemų, kurios siejamos su laisva ir nevaldoma užstatytų teritorijų plėtra. Neįgyvendinus bendrojo plano pakeitimo sprendinių, jeigu pagal bendrąjį planą ir visus parengtus detaliuosius bei specialiuosius planus būtų pradėta įsisavinti dideliais masyvais, būtų sukurtas chaotiškas ir retas (pavienis) užstatymas, kurio pagrindinės pasekmės:

- socialinės infrastruktūros vystymo tikimybė labai maža dėl mažos vartotojų lokals koncentracijos. Didžiausia problema – mokyklos. Reali alternatyva – artimiausių rajono kaimų ir miestelių gyventojai naudosis Kauno miesto socialine ir darbo infrastruktūra,

- bet kuriuo atveju plėtos teritorijos turėtų būti planuojamos ir kuriamos kaip funkciškai mišrios teritorijos. Tačiau chaotiškame užstatyme tokio varianto neįmanoma įgyvendinti. Tai savaime lemia aktyvių gyventojų susisiekimo priemonės pasirinkimą - lengvąjį automobilį, kuris buvo, yra ir išliks prielaida sparčiam priemiesčių augimui ir miesto išskydimui. Jeigu automobilizacijos lygis būtų žemas, priemiesčiai taip pat augtų, tačiau chaotiškos plėtos nebūtų, nes automatiškai formuotųsi užstatymas išilgai veikiančių viešojo autobuso linijų, kuo arčiau geležinkelio stočių.
- priemiesčių, kuriuose nėra darbo, paslaugų, šeimos paprastai yra priverstos turėti 2-3 automobilius ir priverstos įsijungti į vadinamosios kasdieninės švytuoklinės migracijos srautus, šiuo atveju į Kauną ir atgal. Pasekmės: srautų koncentracija piko valandomis įvaduose į Kauną, kamščių ir taršos augimo tikimybė. Kuo priemiestis augs sparčiau, tačiau vienpusiškai, be funkcinės įvairovės, tuo priemiestis gimdys intensyvesnius srautus ir jie bus pagrindinė miesto susisiekimo problemų priežastis,
- Kauno rajono BP numatytose teritorijose viešajam transportui funkcionuoti keleivių rinka nesusiformuos, nes jau dabar lengvieji automobiliai užima 70 proc. keleivių rinkos. Tokiu atveju susidaro gyventojų (vyresnio amžiaus, su negalia, neturinčių automobilio,...) socialinė (komunikacinė) atskirtis.

3.3.3. Ekonominė aplinka

Neįgyvendinus bendrojo plano pakeitimo sprendinių, taip pat tikėtinos šios neigiamos pasekmės ekonominei aplinkai:

- dėl vartotojų išsibarstymo nekoncentruotai užstatytose teritorijose išaugtų susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros įrengimo ir eksploatavimo kaštai. Mažas 1-5 namų (3 - 12 gyv.) / ha užstatymo tankis, kurį daugelis paprastai traktuoja kaip privalumą, ir lėtas jo susiformavimas per 10-20 metų sudaro nepatogumų gyventojams, apsunkina ir padidina darbų apimtis. Komunikacijų tiesimo darbai pabrangtų 5-10 kartų palyginus su urbanizuotoms teritorijoms būdingu bent 25-30 gyv./ha tankiu. Jau šiuo metu Kauno rajone šalto vandens kaina yra 74 proc. brangesnė nei Kauno mieste;
- neišvengiami ilgalaikiai finansiniai ir teisiniai žemės įsigijimo komunikaciniams koridoriams organizaciniai ir kitokie sunkumai;
- nepilnai išnaudotas rekreacinių teritorijų potencialas - nesukuriamos darbo vietos, negaunamos pajamos iš teikiamų paslaugų;
- neplėtojama alternatyvi energetika ir to pasekoje negaunama tikėtina ekonominė nauda;
- kt.

3.4. Materialusis turtas

Nekontroliuojama užstatymo sklaida sąlygoja nesisteminę susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros organizavimą, nepakankamas lėšas jų įrengimui bei priežiūrai. Neįgyvendinus bendrojo plano pakeitimo sprendinių, ilgainiui menktų materialiojo turto vertė (pritrūkus lėšų kelių, gatvių bei inžinerinės infrastruktūros elementų priežiūrai, jų būklė prastėtų, dėl ko padidėtų avarių tikimybė).

Taigi, jeigu nebūtų įgyvendintas bendrojo plano 1-asis pakeitimas, Kauno rajono savivaldybės teritorijoje plėtra būtų vykdoma laisvai ir nevaldomai. Tokia plėtra visais atvejais visais bendrais visuomenei (ne atskiriems jos individams) svarbiais socialiniais, ekonominiais, finansiniais, gyvenamosios aplinkos ir kitais aspektais yra ydinga ir netoleruotina, lemianti ilgalaikes neigiamas pasekmes.

3.5. Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelė

Bendrojo plano pakeitimo konceptualūs sprendiniai vertinami parengtą „Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelių“ pagalba. Šis metodas pagrįstas sprendinių išskaidymu į sudedamąsias dalis ir kiekvienos dalies įvertinimu 3.1-3.4 skyriuose apžvelgtais aspektais taip:

- sprendimai darys reikšmingą teigiamą įtaką (žymima +);
- sprendimai darys reikšmingą neigiamą įtaką (žymima –);
- sprendimai nedarys jokios įtakos (žymima 0);
- sprendimų galima įtaka nežinoma (žymima ?).

Sudarant „Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelę“ buvo nuspręsta apjungti (ir atskirai nenagrinėti) pasekmių pobūdžius, kurie įvertinus plano lygmenį ir mastelį neturi aiškių ar reikšmingų skiriamųjų požymių. T.y. vertinimo metu trumpalaikės pasekmės buvo prilygintos laikinoms pasekmėms, ilgalaikės pasekmės buvo prilygintos vidutinės trukmės ir nuolatinėms, kaupiamosioms ir sąveikaujančioms pasekmėms.

Poveikio pobūdis (tiesioginis arba netiesioginis) aprašomas galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelės skiltyje „paaiškinimai/numatomų pasekmių aprašymas“.

Galimų reikšmingų pasekmių aplinkai vertinimo lentelė – Koordinuotos plėtros koncepcija (Bendrojo plano 1-ojo pakeitimo alternatyva)

Koordinuotos plėtros alternatyvos nagrinėjimas (vertinant Kauno rajono bendrojo plano 1-ojo pakeitimo įgyvendinimo alternatyvą)	Pasekmių pobūdis	Gamtinė aplinkai (biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, aplinkos kokybei - dirvožemiui, vandeniui, orui, klimatui)	Gamtos ir kultūros paveldui (įskaitant architektūrinį ir archeologinį paveldą, paminklo saugą) ir kraštovaizdžiui	Teritorijos vystymo darnai			Materialiajam turtui	Paaškinimai/numatomų pasekmių aprašymas
				Visuomenei ir jos sveikatai	Socialinei aplinkai	Ekonominiam vystymuisi		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Gyvenamųjų teritorijų plėtra	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriama darbo vietomis.
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	+	+	+	+	Siūlomų įsisavinti teritorijų kiekis ir padėtis rajone sąlygoja racionalų žemės naudojimą, gamtinių išteklių išsaugojimą, savivaldybės ir valstybės kapitalų investicijų efektyvaus panaudojimo galimybes, privatiems investuotojams aiškius gyvenimo ir veiklos organizavimo principus bei geras prielaidas savivaldybės, valstybės ir privačių struktūrų bendradarbiavimui. Bendrojo plano pakeitimo sprendiniai leis sumažinti kaimiškųjų vietovių atskirtį ir nykimą Kauno rajono savivaldybės teritorijoje, padės išsaugoti jų santykinę patrauklumą. Toku atveju poveikis aplinkai nėra agresyvus, reikalauja minimalaus žemės poreikio, leidžia prisitaikyti prie gamtinės aplinkos, nesukuria papildomos taršos, nes sudaromos prielaidos viešajam transportui funkcionuoti. Visa tai sukels tiesiogines ir netiesiogines ilgalaikes teigiamas pasekmes visais nagrinėjamaisiais aspektais.
Pramonės, verslo ir logistikos teritorijos	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriama darbo vietomis.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ilgalaikis (nuolatinis)	0	0	0	0	+	+	<p>Kauno rajono bendrojo plano pakeitimo siūlomos pramonės, verslo ir logistikos teritorijos- iš esmės linijinės teritorijos šalia pagrindinių tranzitinio eismo kelių. Taip mažinamas žemės poreikis, aptarnavimo kelių tinklo ilgis, sukuriamas neutralus santykis su gyvenamosiomis teritorijomis. Tai prevenciniai veiksmai. Tačiau konkrečiai įvertinti tokių teritorijų poreikį erdvėje ir laike bei galimą jų poveikį neįmanoma, nes neapibrėžtas galimos veiklos tipas, technologijos, žaliavų ir produkcijos srautų dydžiai, darbo jėgos poreikis, inžinerinės komunikacijos. Visa tai bus nustatoma, t.y. rengiamas PAV, kai paaiškės potencialus statybos objektas.</p> <p>Atskiros komercinės paskirties objektų teritorijos bendrajame plane išskiriamos nebus, šios veiklos galimybės bus numatytos sprendinių konkretizavimo stadijoje teritorijų tvarkymo ir naudojimo reglamentuose kaip galimas teritorijos naudojimo būdas. Visa tai sukels tiesiogines ir netiesiogines ilgalaikes teigiamas pasekmes ekonominiam vystymuisi ir materialiajam turtui.</p>
Susisiekimo sistema	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	<p>Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.</p>
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	+	+	+	+	<p>Siūlomų įsisavinti teritorijų kiekis ir padėtis rajone leis efektyviai panaudoti esamą susisiekimo infrastruktūrą, suformuoti viešajam transportui funkcionuoti reikalingą vartotojų tankį. Tokiu būdu bendrojo plano pakeitimas lems ilgalaikes teigiamas pasekmes socialinei aplinkai (pagerinant socialinės infrastruktūros objektų pasiekiamumą), ekonominiam vystymuisi (pagerinant susisiekimą įvairiomis transporto priemonėmis, sutrumpinant kasdienių kelionių laiką) ir materialiajam turtui (esant optimaliai susisiekimo sistemai, turimi finansiniai pajėgumai gali būti tinkamai panaudoti šiai sistemai plėtoti ir prižiūrėti – tiesiant naujus ir remontuojant esamus kelius bei gatves, įrengiant apšvietimą, pėsčiųjų ir dviračių takus), aplinkai (poveikis aplinkai nėra agresyvus, reikalauja minimalaus žemės poreikio, leidžia prisitaikyti prie gamtinės aplinkos, nesukuria papildomos taršos, nes sudaromos prielaidos viešajam transportui funkcionuoti).</p>
Inžinerinė infrastruktūra	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	<p>Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.</p>

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	+	+	+	+	Siūlomų įsisavinti teritorijų kiekis ir padėtis rajone sąlygoja optimalų esamos inžinerinės infrastruktūros panaudojimą ir tai sukels ilgalaikės teigiamos pasekmės socialinei aplinkai (pagerinant socialinės infrastruktūros objektų aprūpinimą inžinerine infrastruktūra), ekonominiams vystymuisi (inžinerinės infrastruktūros įrengimui reikia mažiau lėšų, taip pat būtų patiriami mažesni nuostoliai juos eksploatuojant) ir materialiajam turtui (esant optimaliai inžinerinei infrastruktūrai, turimi finansiniai pajėgumai gali būti tinkamai panaudoti šiai sistemai plėtoti ir prižiūrėti – tiesiant naujus ir remontuojant esamus inžinerinius tinklus bei įrenginius), aplinkai (poveikis aplinkai nėra agresyvus, reikalauja minimalaus žemės poreikio, leidžia prisitaikyti prie gamtinės aplinkos, nesukuria papildomos taršos).
Rekreacinės teritorijos	trumpalaikis (laikinas)	-	-	-	0	-	-	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtos teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Trumpalaikės neigiamos pasekmės atskiriems visuomenės individams galimos tuo atveju, jei bendrojo plano pakeitimo siūlymai (patikslintas veiklos rekreacinėse teritorijose reglamentavimas) neatitiks privačių lūkesčių dėl nuosavybės teise valdomo turto panaudojimo.
	ilgalaikis (nuolatinis)	0	+	+	+	+	+	Galiojantis bendrasis planas numato rekreacinės plėtos teritorijas ir jų naudojimo reglamentus, tačiau bendrojo plano įgyvendinimo metu, nustatyta, kad šie reglamentai nėra pakankami, todėl kyla klausimų dėl jų pagrįstumo ir įgyvendinimo. Tokiu būdu stabdomas šių teritorijų įsisavinimas ir galimas jų potencialas vietos gyventojų ar rajono lankytojų poilsio ir rekreaciniams poreikiams patenkinti, todėl perspektyvoje galimas ilgalaikis neigiamas poveikis ekonominiams vystymuisi ir materialiajam turtui (dėl rekreacinį potencialą turinčių sklypų nepanaudojimo šioms reikmėms). Taigi manoma, kad bendrojo plano pakeitimas prisidės prie šių problemų sprendimo, rekreacinių teritorijų išvystymas sąlygos didesnę susidomėjimą gamtos ir kultūros paveldu, skatins jų priežiūrą ir pritaikymą turizmui, pritrauks didesnius visuomenės srautus, didins socialinės infrastruktūros išvystymo potencialą bei gerins ekonominę padėtį vystytinose gyvenvietėse. Visa tai sukels ilgalaikės tiesioginės ir netiesioginės teigiamos pasekmės nagrinėjamais aspektais.
Alternatyvios energetikos plėtojimas	trumpalaikis (laikinas)	-	0	0	0	+	0	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su alternatyvios energetikos objektų statybų ar įrengimo metu susidarysiančia nežymia aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	0	+	0	+	0	Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-uoju pakeitimu siūloma įtvirtinti pagrindines nuostatas alternatyvios energetikos plėtojimo vietų parinkimo apribojimams, taip pat nurodant kokios procedūros turi būti atliktos siekiant tinkamai įvertinti galimą šių objektų poveikį aplinkai. Alternatyvios energetikos plėtojimas sukels ilgalaikes tiesiogines ir netiesiogines teigiamas pasekmes gamtinei aplinkai, visuomenės sveikatai bei sudarys palankias sąlygas investicijų pritraukimui, ekonominiam vystymuisi.
Naudingųjų iškasenų eksploatavimas	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	0	0	Trumpalaikės neigiamos pasekmės aplinkai galimos naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimo metu, tačiau jei veikla bus vykdoma pagal šiai veiklai keliamus reikalavimus, ilgalaikis neigiamas poveikis gamtinei aplinkai, nelaukiamas.
	ilgalaikis (nuolatinis)	0	0	0	0	+	+	Keičiamo bendrojo plano sprendiniuose pažymėti ne visi Kauno rajone esantys naudingųjų iškasenų ištekliai, todėl susiduriama su naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimo problemomis. Koordinuotos plėtros alternatyva numato, kad sprendinių konkretizavimo stadijoje naudingųjų iškasenų teritorijų ribos bus patikslintos, taip pat bus pažymėtos naujos (bendrajame plane nepažymėtos) iškasenų vietos, kas leis išvengti veiklos naudingųjų iškasenų telkinių planavimo ir projektavimo klaidų (nebus numatomos neleistinos veiklos šiuose telkiniuose) bei nedarys tiesioginių ar netiesioginių reikšmingų pasekmių nagrinėjama aspektais.
Gamtinio karkaso teritorijų naudojimas	trumpalaikis (laikinas)	0	-	-	0	0	-	Koordinuotos plėtros alternatyva numato, kad konkrečios Kauno rajono savivaldybės gamtinio karkaso teritorijų išdėstymo, apsaugos, naudojimo ir tvarkymo pataisos bus siūlomos sprendinių konkretizavimo stadijoje, atlikus detalią kraštovaizdžio formavimą lemiančių sprendinių analizę pagal atskirose keičiamo bendrojo plano dalyse numatytus žemės naudojimo bei apsaugos reglamentus, įvertinus pakitusį esamą žemėnaudos pobūdį, naudojimo intensyvumą, rekreacinius poreikius, miškų išdėstymą, ūkio ir žemės ūkio, urbanistinių teritorijų prioritetus, gamtinio karkaso funkcijų poreikį ir optimalias ribas lokaliu (vietovių) lygmeniu, išsiaiškinus probleminius kraštovaizdžio formavimo arealus. Numatoma, kad įvertinus išvardintus aspektus, gamtinio karkaso ribų ir reglamento patikslinimas sukels ilgalaikes teigiamas pasekmes gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui, bei materialiajam turtui (nes visuomenė nebus klaidinama dėl teritorijų urbanizavimo galimybių-bus taupomos lėšos žemės įsigijimui, planavimo ir projektavimo darbų atlikimui).
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	0	0	0	+	

Galimų reikšmingų pasekmių aplinkai vertinimo lentelė –Nulinė alternatyva (galiojančio bendrojo plano įgyvendinimo alternatyva)

Nulinės alternatyvos nagrinėjimas (vertinant šiuo metu galiojančio Kauno rajono bendrojo plano įgyvendinimo alternatyvą)	Pasekmių pobūdis	Gamtiniai aplinkai (biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, aplinkos kokybei - dirvožemiui, vandeniui, orui, klimatui)	Gamtos ir kultūros paveldui (įskaitant architektūrinį ir archeologinį paveldą, paminklosaugą) ir kraštovaizdžiui	Teritorijos vystymo darnai			Materialiajam turtui	Paaškinimai/numatomų pasekmių aprašymas
				Visuomenei ir jos sveikatai	Socialinei aplinkai	Ekonominiam vystymuisi		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Gyvenamųjų teritorijų plėtra	trumpalaikis (laikinas)	-	-	+	0	+	0	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtos teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Tiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės tikėtinos suinteresuotos visuomenės aspektu. T.y. viso bendrojo plano galiojimo metu būtų leidžiama statyti visose bendrojo plano nustatytoje plėtos teritorijose- nenustačius teritorijų įsisavinimo prioritetiškumo kaip tai daroma bendrojo plano pakeitime- būtų patenkintas plėtos teritorijose esančių žemės sklypų personalinis interesas - pastatyti namą. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.
	ilgalaikis (nuolatinis)	-	-	-	-	-	-	Nors galiojančio bendrojo plano įgyvendinimo alternatyva turi tikėtinų trumpalaikių teigiamų pasekmių, tačiau tokio užstatymo atveju formuojamos mažo užstatymo tankio, išskydusios teritorijos, dėl to, vertinant ilgalaikėje perspektyvoje, prognozuojamos šios neigiamos pasekmės: -neigiamas poveikis gamtinei aplinkai dėl neefektyvaus žemės ir žemės ūkio naudmenų naudojimo; -neigiamas poveikis kraštovaizdžiui bei materialiajam turtui dėl neapgyvendintų būstų, nebaigtos statybos teritorijų; -neigiamas poveikis socialinei aplinkai. T.y. vyraujantis personalinis interesas apsiriboja namo pastatymu, todėl formuojamos monofunkcinės,

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								<p>išskydusios teritorijos. Tokiose teritorijose dėl mažos vartotojų lokalsios koncentracijos, labai maža socialinės infrastruktūros (švietimo, gydymo, kt.) vystymo tikimybė;</p> <p>- tiesioginis neigiamas poveikis žmonių sveikatai dėl gydymo įstaigų stokos artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje;</p> <p>-neigiamas poveikis gamtinei aplinkai ir visuomenės sveikatai dėl susisiekimo sistemos organizavimo ypatumų monofunkcinėse teritorijose- priemiesčių, kuriuose nėra darbo, paslaugų, šeimos paprastai yra priverstos turėti 2-3 automobilius ir įsijungti į vadinamosios kasdieninės švytuoklinės migracijos srautus, šiuo atveju į Kauną ir atgal. Pasekmės: srautų koncentracija piko valandomis įvaduose į Kauną, kamščių ir taršos augimo tikimybė;</p> <p>-ilgalaikis neigiamas poveikis galimas socialinei aplinkai galimas dėl socialinės (komunikacinės) atskirties. T.y. Kauno rajono BP numatytose teritorijose viešajam transportui funkcionuoti keleivių rinka nesusiformuos, nes jau dabar lengvieji automobiliai užima 70 proc. keleivių rinkos. Tokiu atveju susidaro gyventojų (vyresnio amžiaus, su negalia, neturinčių automobilio,...) socialinė atskirtis;</p> <p>-ilgalaikis neigiamas poveikis ekonominiam vystymuisi, nes dėl vartotojų išsibarstymo nekoncentruotai užstatytose teritorijose išauga susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros įrengimo ir eksploatavimo kaštai. Jau šiuo metu Kauno rajone šalto vandens kaina yra 74 proc. brangesnė nei Kauno mieste.</p>
Pramonės, verslo ir logistikos teritorijos	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.
	ilgalaikis (nuolatinis)	0	0	0	0	-	-	Galiojantis bendrasis planas numato pramonės, verslo ir logistikos plėtros teritorijas ir jų naudojimo reglamentus, tačiau bendrojo plano įgyvendinimo metu, nustatyta, kad šie reglamentai nėra pakankami, todėl kyla klausimų dėl jų pagrįstumo ir įgyvendinimo. Taip pat pasigesta galimybių šių teritorijų įrengimui kitose, bendruoju planu nenumatytose teritorijose (kai tai nesukelia reikšmingų neigiamų pasekmių aplinkai, žmonių sveikatai ir gerovei). Tokiu būdu stabdomas šių teritorijų įsisavinimas ir galimas jų potencialas gamybinei, komercinei veiklai vystyti. Todėl perspektyvoje galimas ilgalaikis neigiamas poveikis ekonominiam vystymuisi (dėl nesukurtų darbo vietų ir pan.) ir materialiajam turtui.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								Gali sulėtėti Kauno rajono ekonominė plėtra ir dėl to sumažėti rajono konkurencingumas.
Susisiekimo sistema	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.
	ilgalaikis (nuolatinis)	-	0	-	-	-	-	<p>Ilgalaikės neigiamos pasekmės tikėtinos kaip išsibarsčiusio užstatymo pasekmė. Tik nedidelę dalį plėtros teritorijų galima pasiekti esamais keliais, kitose teritorijose (jų įsisavinimo atveju) būtų reikalinga įrengti ir eksploatuoti naujus susisiekimo sistemos objektus, tokiu būdu būtų alinama aplinka, mažėtų žaliųjų plotų. Taigi neigiamas poveikis akivaizdus ne tik gamtinei aplinkai bet ir visuomenės interesui, nes tai pareikalautų didelių finansinių išteklių (mažai tikėtina, kad privatūs asmenys būtų pajėgūs susisiekimo ir inžinerinę infrastruktūrą įsirengti savo lėšomis). Galiojančio bendrojo plano įgyvendinimo atveju (nenustačius įsisavinamų teritorijų prioritetiškumo), tikėtinos ir netiesioginės neigiamos pasekmės, kylančios dėl susisiekimo sistemos organizavimo:</p> <ul style="list-style-type: none"> -t.y. vyraujantis personalinis interesas apsiriboja ties namo pastatymu, todėl formuojamos monofunkcinės, išskydusios teritorijos. Priemiesčių, kuriuose nėra darbo, paslaugų, šeimos paprastai yra priverstos turėti 2-3 automobilius ir įsijungti į vadinamosios kasdieninės švytuoklinės migracijos srautus, šiuo atveju į Kauną ir atgal. Pasekmės: srautų koncentracija piko valandomis įvaduose į Kauną, kamščių ir taršos augimo tikimybė; -ilgalaikis neigiamas poveikis socialinei aplinkai galimas dėl socialinės (komunikacinės) atskirties. T.y. Kauno rajono BP numatytose teritorijose viešajam transportui funkcionuoti keleivių rinka nesusiformuos, nes jau dabar lengvieji automobiliai užima 70 proc. keleivių rinkos. Tokiu atveju susidaro gyventojų (vyresnio amžiaus, su negalia, neturinčių automobilio,...) socialinė atskirtis; -ilgalaikis neigiamas poveikis ekonominiam vystymuisi, nes dėl gyventojų išsibarsavimo nekoncentruotai užstatytose teritorijose išauga naujų gatvių ir kelių poreikis, padidėja šios infrastruktūros eksploatavimo

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								kaštai.
Inžinerinė infrastruktūra	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriomomis darbo vietomis.
	ilgalaikis (nuolatinis)	-	0	-	-	-	-	Ilgalaikės neigiamos pasekmės tikėtinos kaip išsibarsčiusio užstatymo pasekmė. Tik nedidelę dalį plėtros teritorijų galima pasiekti esamais keliais, kitose teritorijose (jų įsisavinimo atveju) būtų reikalinga įrengti ir eksploatuoti naujus inžinerinės infrastruktūros objektus, o tai pareikalautų didelių finansinių ir žmogiškųjų išteklių. Netiesioginės ilgalaikės neigiamos pasekmės galimos dėl perteklinių, išskaidytai užstatomų, monofunkcinių plėtros teritorijų: -ilgalaikis neigiamas poveikis ekonominiam vystymuisi, nes dėl vartotojų išsibirstymo nekoncentruotai užstatybose teritorijose išauga inžinerinės infrastruktūros įrengimo ir eksploatavimo kaštai (jau šiuo metu Kauno rajone šalto vandens kaina yra 74 proc. brangesnė nei Kauno mieste). -tiesimo darbai pabrangtų 5-10 kartų palyginus su urbanizuotoms teritorijoms būdingu bent 25-30 gyv./ha tankiu. -tikėtinos technologinės problemos dėl mažo tinklų apkrovimo; -neišvengiami ilgalaikiai finansiniai ir teisiniai žemės įsigijimo komunikaciniams koridoriams organizaciniai ir kitokie sunkumai.
Siūlomoms įsisavinti rekreacinės teritorijos	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša.
	ilgalaikis (nuolatinis)	0	0	0	0	-	-	Galiojantis bendrasis planas numato rekreacinės plėtros teritorijas ir jų naudojimo reglamentus, tačiau bendrojo plano įgyvendinimo metu, nustatyta, kad šie reglamentai nėra pakankami, todėl kyla klausimų dėl jų pagrįstumo ir įgyvendinimo. Tokiu būdu stabdomas šių teritorijų įsisavinimas ir galimas jų potencialas vietos gyventojų ar rajono lankytojų poilsio ir rekreaciniams poreikiams patenkinti, todėl perspektyvoje galimas ilgalaikis neigiamas poveikis ekonominiam vystymuisi ir materialiajam turtui (dėl rekreacinių potencialą turinčių sklypų nepanaudojimo šioms reikmėms).

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Alternatyvios energetikos plėtojimas	trumpalaikis (laikinas)	0	0	0	0	0	0	Keičiamo bendrojo plano sprendiniuose nepakankamai išnagrinėtas alternatyvios energetikos klausimas- trūksta reglamentavimo, ko pasekoje verslo subjektai ir suinteresuotos valstybinės institucijos turėtų aiškias gaires apie alternatyvios energetikos plėtros galimybes Kauno rajono savivaldybės teritorijoje. Todėl stabdomas šios veikos vykdymas, o tai gali turėti reikšmingas neigiamas pasekmes gamtinei aplinkai, ekonominiam vystymuisi, materialiajam turtui, visuomenės sveikatai (nesukuriamos prielaidos švaresnei aplinkai).
	ilgalaikis (nuolatinis)	-	0	-	0	-	-	
Naudingųjų iškasenų eksploatavimas	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	0	0	Trumpalaikės neigiamos pasekmės aplinkai galimos naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimo metu, tačiau jei veikla bus vykdoma pagal šiai veiklai keliamus reikalavimus, ilgalaikis neigiamas poveikis gamtinei aplinkai, nelaukiamas.
	ilgalaikis (nuolatinis)	0	0	0	0	-	-	Keičiamo bendrojo plano sprendiniuose pažymėti ne visi Kauno rajone esantys naudingųjų iškasenų išteklių, todėl susiduriama su naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimo problemomis, o tai gali daryti ilgalaikes neigiamas pasekmes ekonominiam vystymuisi ir materialiajam turtui.
Gamtinio karkaso teritorijų naudojimas	trumpalaikis (laikinas)	-	-	-	0	0	-	Kauno rajono bendrojo plano 1-ojo pakeitimo esamos būklės analizėje nustatyta, kad nemaža vietovių, kurioms skirtingose BP dalyse numatyti vienas kitam prieštaraujantys reglamentai, ne visur įvertintas pakitęs žemėnaudos pobūdis, naudojimo intensyvumas, rekreaciniai poreikiai, miškų išdėstymas ir kt. Neaišku kurie bendrojo plano sprendiniai turi prioritetą, kokie gamtinio karkaso teritorijų nustatymo kriterijai, todėl kyla pagrįstas nepasitenkinimas ir konfliktas, tarp valstybės institucijų ir privataus sektoriaus, eikvojami žmogiškieji ir finansiniai išteklių, galimas neigiamas poveikis ne tik ekonominei aplinkai ir materialiajam turtui, bet ir gamtinei aplinkai.
	ilgalaikis (nuolatinis)	-	-	0	0	-	-	

4. APIBENDRINIMAS - PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ PASIRINKTOS SVARSTYTOS PLANO ALTERNATYVOS

Alternatyvių koncepcijų galimų reikšmingų pasekmių vertinimo pagal „Galimų reikšmingų pasekmių aplinkai vertinimo lenteles“ rezultatų suvestinė:

Pasekmių pobūdis		Viso:	Nulinė alternatyva (galiojančio bendrojo plano įgyvendinimo alternatyva)	Koordinuotos plėtros alternatyva (bendrojo plano pakeitimo alternatyva)
Teigiamas	trumpalaikės (laikinos)			10
	ilgalaikės (nuolatinės)		0	33
Neigiamas	trumpalaikės (laikinos)		16	18
	ilgalaikės (nuolatinės)		30	0

Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelės pagalba atlikus kiekvienos iš koncepcijų alternatyvų vertinimą, nustatyta, kad:

Įgyvendinant nulinės alternatyvos koncepciją būtų patirta mažiau (lyginant su koordinuotos plėtros alternatyva) trumpalaikių (laikinių) neigiamų pasekmių, tačiau numatoma ženkliai daugiau ilgalaikių neigiamų pasekmių. Pagrindinė šių pasekmių atsiradimo prielaida - perteklinės urbanizuojamos teritorijos be aiškių prioritetų- ko pasekoje resursai ir pastangos vienu metu būtų išsklaidytos visiems veiklos sektoriams visose gyvenamosiose vietovėse, todėl nebus galimybių-nepakaks finansinių, vadybinių, darbo jėgos ir kitų resursų sparčiai socialinei ekonominei plėtrai, ims dar sparčiau nykti kaimo vietovės.

Taigi šio strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimtyje siūloma pasirinkti koordinuotos plėtros koncepciją, kurios įgyvendinimo atveju laukiama daugiau ilgalaikių (nuolatinų) teigiamų pasekmių. Šias pasekmes lems bendrojo plano pakeitimu galiojančio bendrojo plano sprendiniams nustatyti įgyvendinimo prioritetai ir reglamentai, ko pasekoje laukiamas racionalus žemės naudojimas, gamtinių išteklių išsaugojimas, optimaliai išnaudojama esama susisiekimo ir inžinerinė infrastruktūra, savivaldybės ir valstybės kapitalo investicijų efektyvaus panaudojimo galimybės, gyventojams, ūkininkams, verslininkams, pramonininkams aiškūs gyvenimo ir veiklos organizavimo rajone principai, bei gyvenimo ir veiklos pasirinkimo alternatyvos, geros prielaidos savivaldybės, valstybės ir privačių struktūrų bendradarbiavimui.

Kauno rajono savivaldybės administracijos bendrojo plano 1-ojo pakeitimo stebėsena turėtų būti vykdoma taikant Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatytas priemones.

Kauno rajono savivaldybės administracijos bendrojo plano 1-ojo pakeitimu koncepcijos stadijoje nustatomi Kauno rajono savivaldybės bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo prioritetai ir reglamentai, todėl lieka aktualios bendrajame plane numatytos priemonės plano įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti.

5. Priedai

5.1. Priedas Nr. 1. Kultūros paveldo objektų ir teritorijų Kauno rajone sąrašas

Unikalus objekto kodas	Įregistravimo registre data	Pavadinimas	Kiti kodai
9161		Koplytėlė prie medžio	
2066	2008.05.06	Paminklas	IP982
10919		Piliakalnis	
997		Klebonija	
22371	2007.10.26	Švč. M. Marijos Škaplierinės bažnyčia	G39K1
22372	2007.10.26	Varpinė	G39K2
26177	2007.12.05	Butvilonių piliakalnis	D80K1
26178	2007.12.05	"Šv. Jonas Nepomukas" skulptūra	D80K2
25727	2008.01.14	Pietų oficina	G254K3
25730	2008.01.14	Ūkvedžio namas	G254K6
25731	2008.01.14	Ledainė	G254K7
25732	2008.01.14	Šiaurės svirnas	G254K8
25733	2008.01.14	Pietų svirnas	G254K9
25734	2008.01.14	Tvora su vartais	G254K10
25735	2008.01.14	Parkas	G254K11
1377	2007.12.05	Antkapinis koplytstulpis	D79K1
26176	2007.12.05	Antkapinis koplytstulpis	D79K2
1376	2007.12.05	Antkapinis koplytstulpis	D79K3
16023	2008.01.18	Rūmai	G297K1
26279	2008.01.18	Tvarto liekanos	G297K5
26278	2008.01.18	Kluonas	G297K4
26276	2008.01.18	Svirnas	G297K2
26277	2008.01.18	Lobynas	G297K3
1372	2008.01.18	Koplytstulpis	G297K6
22369	2008.03.17	Jėzaus Nukryžiuotojo bažnyčia	G38K1
22370	2008.03.17	Šventoriaus tvora	G38K2
25726	2008.01.14	šiaurės oficina	G254K2
25725	2008.01.14	Rūmai	G254K1
25728	2008.01.14	Oranžerija	G254K4
25729	2008.01.14	Žirgynas	G254K5
1374		Koplytėlė	
26541	2007.11.23	Kauno tvirtovės blindazas	S680
5997	2006.12.01	Riogliškių kapinynas	
6001	2008.03.14	Senkapis	AV277
6017		Senkapis I, vad. Senkapiais	
21499	2006.12.06	Mažųjų Žinėnų piliakalnis	
31041		Kuro senovės gamybos vieta	
22635	2006.12.06	Dvarvietė	
17075	2007.10.25	Čekiškė	UV6
28139	2007.10.26	Monumentalus kryžius su skulptūra	D112
9214	2007.12.05	Koplytėlė su Šv. Jono Nepomuko skulptūra	D80K

Unikalus objekto kodas	Įregistravimo registre data	Pavadinimas	Kiti kodai
2011	2008.02.12	Drąseikių, Krėslynų akmuo vad. Gaideliu	M269
17123	2007.10.25	Vilkija	UV51
27741	2007.11.08	Ringovės senovės gyvenvietė	A1812
180	2008.01.24	Zacyšiaus buv. dvaro sodybos fragmentai	IP308
176	2008.01.30	Puidinės (Naujasodžių) buv. dvaro sodybos fragmentai	IP302
172	2008.01.30	Lapių buv. dvaro sodybos fragmentai	IP295
183	2008.01.30	Marvos (Marvelės) dvaro sodyba	IP297
146	2008.01.28	Dvaro vandens malūno statinių kompleksas	G457K
13453	2007.11.20	Koplytėlė prie medžio su ornamentuotu kryželiu ir Nukryžiuotojo skulptūrine grupe	DV2304
33177		1941 m. birželio sukilėlių sušaudymo vieta	
17226	2007.11.08	Senajo miesto vieta	A1848
17164	2006.11.30	Lapių dvarvietė	
13011	2006.11.30	Bernatonių piliakalnis	
30651	2007.10.27	Raudondvario kelio atkarpa	S1057
10912	2007.11.24	Rašytojo Vinco Mykolaičio-Putino namas	S958
27067	2007.11.05	Žiegždrių senovės gyvenvietė	A1690
27068	2007.11.05	Bivylių dvarvietė	A1691
20958	2008.02.01	Knygnešių, daraktorių kapas	L1650
27066	2007.11.05	Kvesų dvarvietė	A1689
12568		Žydų genocido aukų kapai	
16626		Kapai	
5044	2006.12.01	Jadagonių piliakalnis vad. Raguvos kalnu	
5045	2008.01.29	Kalnas vad. Raguvos kalnu	M177
1373	2007.10.27	Parapinės bažnyčios kompleksas	G39K
5046	2008.02.14	Senkapis su X-XIII m.e.a. dg. žmonių ir gr. žirgų kp., vad. Prancūzkapiais	AR347
5047	2007.10.30	Kriemalos kapinynas	A1687
5048	2006.11.30	Rupunionių kapinynas vad. Kapukalniu, Sidabriniu kalnu	
5049	2006.12.01	Butvilonių piliakalnis	
5053	2006.11.30	Karmėlavos piliakalnis vad. Pilimi	
5055	2006.11.30	Lepšiškių piliakalnis vad. Batareika	
5043	2007.10.15	Kalnas vad. Rioglos kalnu	M64
5056	2006.11.30	Šančių piliakalnis vad. Kepeliušu, Pikelnia	
5057		Senkapis, vad. Prancūzų kapais	
20628	2008.04.14	Koplytstulpis S. Dariaus ir S. Girėno skrydžiui paminėti	IP2588
20641	2008.04.14	Senosios žydų kapinės	IP2619
21111	2008.04.16	I-ojo pas. karo vokiečių karių kapinės	IP2725
21110	2008.04.16	I-ojo pas. karo vokiečių karių kapinės	IP2724
179	2008.01.24	Buv. dvaro sodybos fragmentai	IP306
26164	2008.02.01	Juozo Lukšos-Daumanto žuvimo vieta	I130
5059	2006.11.30	Virbališkių piliakalnis	
5060	2007.11.05	Piepalių, Babtyno piliakalnis	A1625
5061	2007.11.05	Vikūnų piliakalnis vad. Kapčiumi	A1686

Unikalus objekto kodas	Įregistravimo registre data	Pavadinimas	Kiti kodai
5069	2008.02.14	Piliakalnis, vad. Barsukalniu	AR370
5074	2008.02.14	Piliakalnis V-XIV m.e.a.	AR375
5076	2006.11.30	Antalkių kapinynas vad. Šilelio kalva	
5078	2008.02.21	Kalnas vad. Svirnakalniu	M65
5079	2008.02.14	Sen. gyvenvietė	AR380
5062	2008.02.14	Akmens a. stovykla	AR363
5065	2008.04.01	Senkapis su XIV-XVI m.e.a. kp.	AR366
5068	2006.11.30	Vainatrakio piliakalnis vad. Prūsų kapais	
12156		Sklandytojų kalva	
12159	2008.02.01	T. Ivanausko kapas	L1649
16354	2006.11.30	Bivylių kapinynas	
27070	2007.11.05	Stanislavos dvarvietė	A1693
27069	2007.11.05	Stanislavos kapinynas	A1692
30618	2007.10.27	Garliavos evangelikų liuteronų bažnyčia	S1022
26350	2007.10.27	Kauno tvirtovės 1-asis fortas	S653
26355	2007.11.16	Forto liekanos	S662
26531	2007.11.22	Kauno tvirtovės blindadžas	S670
26545	2007.11.23	Kauno tvirtovės blindadžas	S684
26546	2007.11.23	Kauno tvirtovės blindadžas	S685
26547	2007.11.23	Kauno tvirtovės blindadžas	S686
23759	2006.12.01	Senoji miesto vieta	
1370	2007.11.13	Vartai	AtV370
1378	2008.02.23	Kapinių koplyčia	S245
2299	2008.02.04	Girininkų I k. senosios kapinės vad. Milžinkapiu	L1652
30812		Tado Ivanausko Obelynės sodyba	
16496	2008.02.13	Sen. gyvenvietė	AR1840
5063	2008.02.14	Akmens a. stovykla I	AR364
32437		Čekiškės Švč. Trejybės bažnyčios statinių kompleksas	
23760	2006.12.01	Altoniškių piliakalnis su gyvenviete	
24807	2008.03.17	Spaustuvė	S548
33005		Didžiųjų Ibėnų sentikių cerkvė	
16249	2008.03.14	Senkapis	AV2080
16250	2007.10.30	Kriemalos senovės gyvenvietė	A334
16251	2007.10.30	Senovės gyvenvietė II	A1688
166		Buv. dvaro sodybos fragmentai	
170	2008.01.30	Buv. dvaro sodybos fragmentai	IP294
171	2008.01.30	Buv. dvaro sodybos fragmentai	IP293
174	2008.01.30	Padauguvėlės (Padauguvos) buv. dvaro sodybos fragmentai	IP300
175	2008.01.30	Buv. dvaro sodybos fragmentai	IP301
16355	2006.12.01	Daučionių kapinynas	
10914	2008.02.01	Sukilėlių kapas	L1646
10915	2008.02.01	L. C. Anikinio kapas	L1651
10910	2008.02.01	Sukilėlių kapas vad. Lenkapiu	L1647
10916	2008.01.23	Sodybos vieta	I90

Unikalus objekto kodas	Įregistravimo registre data	Pavadinimas	Kiti kodai
10917	2007.11.24	Pastatas	S959
10920	2008.03.20	Kapinės	IV322
10921	2008.03.21	Kapinės	IV323
10922	2008.03.21	Kapinės	IV324
16985		Sodyba	
16986	2008.02.01	K. Puidos-Žegotos kapas	L1648
20654	2008.04.14	Žydų žudynių ir užkasimo vieta	IP2623
5050	2008.02.14	Krūvandų kapinynas	AR351
5052	2006.12.01	Ringovės piliakalnis, vad. Pilike, Linksmuoju kalnu	
971	2008.01.14	Raudondvario dvaro sodyba	G254K
32826		Vieškūnų piliakalnis su gyvenviete	
16252	2006.12.01	Daučionių senovės gyvenvietė	
31241		Marvelės piliakalnis su gyvenviete	
33179		Lietuvos partizanų kovos ir žūties vieta	
181	2008.01.18	Babtyno dvaro sodyba, vad. Žemaitkiemio	G297K
27576	2008.02.05	Sodybos vieta	I160
32912		Grafų Tiškevičių žemės valdos antras riboženklis	
32913		Grafų Tiškevičių žemės valdos pirmas riboženklis	
23731	2006.11.30	Pakalniškių piliakalnis su priešpiliu ir gyvenviete	
15871	2008.02.23	Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia	S246
2375		Jadagonių senovės gyvenvietė	
30288		Kulautuvos kapinynas	
16495		Kulautuvos senovės gyvenvietė	
30287		Žvirgždės dvarvietė	
10452	2007.11.16	Kauno tvirtovės 9-asis fortas	S661
26548	2007.11.23	Kauno tvirtovės (Jonučių forto liekanos) blindažas	S687
1371	2008.03.17	Jėzaus Nukryžiuotojo parapiinės bažnyčios kompleksas	G38K
31212		Viršužiglio dvarvietė	
32596		Virbaliūnų senovės gyvenvietė	
23727	2006.11.30	Lentainių piliakalnis su gyvenviete	
6008	2006.11.30	Masteikių kapinynas	
184	2008.01.30	Buv. dvaro sodybos fragmentai	IP299
33584		Naujasodžio piliakalnis	
23729	2006.11.30	Pyplių piliakalnis su gyvenviete	
23733	2006.11.30	Samylų piliakalnis su gyvenviete	
20663	2008.02.20	J. ir J. Vailokaičių kapas	L188
2283	2008.04.15	I-ojo pas. karo vokiečių karių kapinės	IP2649
4400	2008.03.03	Garliavos mstl. žydų senųjų kapinių dalis	L409
972	2008.02.22	Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia	S224
2336	2008.04.07	Koplytstulpis	IP1294
2337	2007.09.17	Namas	S49
2376	2007.10.30	Brūžės senovės gyvenvietė	A147
2377	2007.10.30	Brūžės dvarvietė	A148
1988	2006.12.01	Daučionių senovės gyvenvietė II	

Unikalus objekto kodas	Įregistravimo registre data	Pavadinimas	Kiti kodai
2732	2008.04.08	Žydų senosios kapinės	IP1709
32440		Čekiškės klebonijos statinių kompleksas	
23735	2006.12.01	Jaučakių piliakalnis su gyvenviete	
1369	2008.02.23	Švč. Trejybės bažnyčia	S247
26427	2008.02.01	K. Veverskio-Senio žuvimo vieta	I143
2729	2008.04.08	Senosios žydų kapinės	IP1706
2731	2008.04.08	Senosios žydų kapinės	IP1708
33067		Ginėnų senovės gyvenvietė II	
5054	2006.11.30	Ginėnų senovės gyvenvietė	
33462		Čekiškės sinagogos pastatas	
26356	2007.11.22	Forto liekanos	S663
26352	2007.10.27	Kauno tvirtovės 3-asis fortas	S655
107080		Kauno tvirtovės 4-asis fortas	
26540		Kauno tvirtovės blindadžas	
26543		Kauno tvirtovės blindadžas	

Pastaba: Informacijos šaltinis – Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos

5.2. Priedas Nr. 2. Saugomų teritorijų Kauno rajone sąrašas

Saugomos teritorijos ar objekto tipas, pavadinimas	Vnt.	Saugomos teritorijos plotas savivaldybėje	Saugomos teritorijos plotas
Valstybinės reikšmės saugomos teritorijos			
Rezervatai	1	119,52	119,52
<i>Gamtiniai</i>	1	119,52	119,52
Dubravos rezervatinė apyrbė		119,52	119,52
Draustiniai	12	3981,42	5145,24
<i>Geomorfologiniai</i>	1	1108,08	1108,08
Lapių geomorfologinis draustinis		1108,08	1108,08
<i>Hidrografiniai</i>	1	116,76	193,73
Aluonos hidrografinis draustinis		116,76	193,73
<i>Botaniniai</i>	1	239,37	239,37
Paštuvos botaninis draustinis		239,37	239,37
<i>Zoologiniai</i>	5	752,83	1513,33
<i>Ornitologiniai</i>	1	366,51	826,8
Novaraisčio ornitologinis draustinis		366,51	826,80
<i>Ichtiologiniai</i>	2	142,88	443,09
Dubysos ichtiologinis draustinis		121,26	421,47
Karklės ichtiologinis draustinis		21,62	21,62
<i>Entomologiniai</i>	2	243,44	243,44
Nerėpos entomologinis draustinis		28,76	28,76
Ringovės entomologinis draustinis		214,68	214,68
<i>Botaniniai - zoologiniai</i>	1	315,65	321,18
Kamšos botaninis - zoologinis draustinis		315,65	321,18
<i>Kraštovaizdžio</i>	3	1448,73	1769,54
Jiesios kraštovaizdžio draustinis		249,78	447,60
Liekės kraštovaizdžio draustinis		101,88	196,13
Nevėžio kraštovaizdžio draustinis		1097,08	1125,81
Gamtos paveldo objektai	11	156,19	156,68
<i>Geologiniai</i>	5	4,44	4,44
<i>Rieduliai</i>	2	0	0
Akmuo Gaidelis		0,00	0,00
Karalgirio akmuo		0,00	0,00
<i>Atodangos</i>	3	4,44	4,44
Kalniškių konglomeratų atodanga (priklauso - Kauno marių regioninis parkas)		0,65	0,65
Stavidvario atodanga		1,85	1,85
Žiegždrių atodanga (priklauso - Kauno marių regioninis parkas)		1,94	1,94
<i>Botaniniai</i>	6	151,75	152,25
<i>Dendrologiniai rinkiniai</i>	1	47,8	47,8
Dubravos arboretumas		47,80	47,80
<i>Parkai ir skverai</i>	1	103,95	104,45
Girionių dendrologinę vertę turintis parkas		103,95	104,45
<i>Medžiai, krūmai</i>	4	0	0
<i>Ažuolai</i>	1	0	0
Karvelių ažuolas		0,00	0,00
<i>Liepos</i>	1	0	0
Liepa Motinėlė		0,00	0,00
<i>Maumedžiai</i>	1	0	0

Žiglos maumedis (priklauso - Kauno marių regioninis parkas)		0,00	0,00
<i>Suaugę skirtingų rūšių medžiai</i>	1	0	0
Dubravos Dvyniai		0,00	0,00
Regioniniai parkai	2	5578,57	20049,46
Kauno marių regioninis parkas		5283,37	9886,48
Panemunių regioninis parkas		295,20	10162,98
Biosferos poligonai	3	10935,49	14179,37
Babtų-Varlupos miškų biosferos poligonas		4418,77	4418,77
Labūnavos miško biosferos poligonas		734,13	3978,01
Padauguvos miško biosferos poligonas		5782,60	5782,60
Iš viso	29	-	-
Savivaldybės reikšmės saugomos teritorijos			
Draustiniai	5	12,91	459,5
<i>Zoologiniai</i>	4	12,9	12,9
<i>Teriologiniai</i>	4	12,9	12,9
Karkazų teriologinis draustinis		0,34	0,34
Naujosios Fredos teriologinis draustinis		5,83	5,83
Sąnašos teriologinis draustinis		0,41	0,41
Žagariškių teriologinis draustinis		6,32	6,32
<i>Kraštovaizdžio</i>	1	0,01	446,6
Nemuno ir Nevėžio santakos kraštovaizdžio draustinis		0,01	446,60
Gamtos paveldo objektai	4	0	0
<i>Botaniniai</i>	4	0	0
<i>Medžiai, krūmai</i>	4	0	0
<i>Ažuolai</i>	2	0	0
Ažuolas Galiūnas		0,00	0,00
Nevėžio dvikamienis ažuolas		0,00	0,00
<i>Pušys</i>	1	0	0
Šilagirio pušis		0,00	0,00
<i>Liepos</i>	1	0	0
Žiegzdrių liepa (priklauso - Kauno marių regioninis parkas)		0,00	0,00
Iš viso	9	-	-
Funkcinio prioriteto zonos			
Draustiniai	6	2844,04	4061,67
<i>Botaniniai</i>	1	116,61	116,61
Arlaviškių botaninis draustinis (Kauno marių regioninis parkas)		116,61	116,61
<i>Zoologiniai</i>	1	10,38	10,38
<i>Ornitologiniai</i>	1	10,38	10,38
Arlaviškių ornitologinis draustinis (priklauso - Kauno marių regioninis parkas)		10,38	10,38
<i>Botaniniai - zoologiniai</i>	1	261,61	261,61
Piliunos botaninis-zoologinis draustinis (priklauso - Kauno marių regioninis parkas)		261,61	261,61
<i>Archeologiniai</i>	1	0,21	35,85
Palemono gynybinių įtvirtinimų archeologinis draustinis (priklauso - Kauno marių regioninis parkas)		0,21	35,85
<i>Kraštovaizdžio</i>	2	2455,23	3637,22
Kauno marių kraštovaizdžio draustinis (priklauso - Kauno marių regioninis parkas)		2332,30	3280,42
Seredžiaus kraštovaizdžio draustinis (priklauso - Panemunių regioninis parkas)		122,92	356,80

	Iš viso	6	-	-
„Natura 2000“ teritorijos				
<i>Buveinių apsaugai svarbios teritorijos</i>		15	8565,99	17187,38
Babtų-Varlupos miškai			348,75	348,75
Dubysos upė žemiau Lyduvėnų			121,15	1051,80
Dubravos sengirė			119,52	119,52
Gelū miškas			0,00	234,13
Jiesios upė ir jos slėniai			249,78	447,60
Kamšos miškas			315,65	321,18
Kauno marios			4870,67	9019,77
Naujosios Fredos fortas			5,83	5,83
Nemuno upė Panemunių regioniniame parke			56,08	952,94
Neries upė			219,93	2398,52
Nevėžio žemupys			1063,34	1092,07
Padauguvos miškas			734,91	734,91
Pakarklės miškas			239,37	239,37
Ringovės miškai			214,68	214,68
Žagariskių fortas			6,32	6,32
<i>Paukščių apsaugai svarbios teritorijos</i>		8	17954,69	29102,26
Babtų-Varlupos miškai			4418,77	4418,77
Dubysos upės slėnis			103,97	1117,02
Kauno marios			4508,40	8293,47
Labūnavos miškas			734,13	3978,01
Nemuno upės pakrantės ir salos tarp Kulautuvos ir Smalininkų			886,72	3532,01
Nevėžio upės slėnis			1153,60	1153,60
Novaraistis			366,51	826,80
Padauguvos miškas			5782,60	5782,60
	Iš viso	23	-	-
		67		

5.3. Priedas Nr. 3. SPAV apimties nustatymo dokumento vertinimo išvados

5.4. Priedas Nr. 4. Konsultacijų su visuomene dokumentai

5.5. Priedas Nr. 5. Kiti priedais